

— Izdaja ob 4. zjutraj —

Stane mesečno Din 55,—, za in-
samstvo Din 40,— neodvisno.

Oglas po tarifi.

Uredništvo:

Ljubljana, Knafova ulica št. 5/L
Telefon št. 2072 in 2044, pomoči tudi
št. 2034.

Nekopiral se ne vračaje.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravišтво: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 2036.Izdateljski oddelki: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 4. — Telefon št. 2039.Podružnici: Maribor, Aleksandrova
št. 23 — Celje, Aleksandrova cestaRačun pri poštnem črt. zavodu: Ljub-
ljana št. 11.843 — Praha čisto št. 186,
Wien, Nr. 105.421.

Ljubljana, 4. aprila.

Te dni doživljamo zopet težke tragedije uradniških redukcij. V vseh uradih poje redukcijška šiba. Kleroradikalni proračun za l. 1928-29. je brez vsakega sistema, brez vsakega ozira na dejanske potrebe mehanično črtal osebnostne kredite in mesto, da se naša polomljena upravna mašina skuša spraviti v red z redukcijo nesposobnih in nevalificiranih ter z odstranitvijo koruptivnih elementov, z izčiščenjem onih uradov (saj se ve kateri in kje so), kjer sta za vsak stol na razpolago po dva uradnika, se je udarilo lepo »po prekos«, glupo in brezsmiselno in v glavnem v škodo državnih interesov ter v škodo samega načela štednje. Kamor pogledaš, povsod te kar bijejo v obraz redukcijške blaznosti. Ponekod se je izkazalo, da je že dosedanje število nameščenecv preveliko in v interesu boljše službe bi bilo, da se pomnoži. Najmanj, kar pametne veleva je pa, da se vsaj staro število nameščenecv zadrži. Toda, kaj vidiš? Kjer je n. pr. sto let stal cestar, ga odslej ne bo. V ljubljanski gradbeni direkciji je od borih 24 cestnih nadzorov 6 reduciranih (8 pa jih, seveda izključno po strankarskih vidikih, prevzamejo oblasti). Redukcije so na sodnji in na pošti, na železnici, skoro povsod brez globlje stvarne potrebe, ponekod direktno v škodo same službe. SLS ni znala nič popraviti. Sploh se ni zavedla ne za službo, ne za personal. Pridno je pomagala, da se stvori še večji kaos.

Popolnoma pa je »načelo štednje« razveljavljeno tam, kjer gre za klerikalne strankarske interese. Kakor znano so oblasti samouprave prevzele od države celo vrsto važnih poslov in to iz resortov s prilično (zlasti pri nas v Sloveniji) dobrim administrativnim aparatom. Prenos teh poslov se sedaj vrši v ljubljanski in mariborski oblasti na originalen način. Klerikalci prevzemajo le »svoje« ljudi, uradnik iz prevzetega resorsta ki se jim ne dopada, ostane na ulici. Lahko si najodličnejši strokovnjak, če nisi klerikalec, te bodo stavili državni upravi »na razpolago«, da te penzionira ali odpusti, na tvoje mesto pa bodo imenovali novega uradnika, katerega glavna kvalifikacija mora biti predvsem v tem, da je dober klerikalec. To postopanje ustvarja seveda nova javna bremena: državi se naprtijo novi izdatki za penzije in prejemke, cele skupine sposobnih in dostikrat še mladih ljudi se izključuje od rednega in koristnega strokovnega dela, mesto njih pa se ustvarja nov uradniški, odnosno nameščenski kader. Kakor da bi bili davki, ki jih pobirajo samouprave, povsem nekaj drugega, nego so državni davki! Pri naših obeh oblastnih odborih si človek samo, če ima legitimacijo SLS. Niti »zavezništva« radikalna že ne pomaga več. Kranjski deželni odbor iz Lampetove dobe je našel vrednega naslednika v Natlačenovem oblastnem odboru. Reči smemo celo, da je ljubljanski oblastni odbor v strankarskem cinizmu že nadkrilil svojega predhodnika.

SLS gleda na uradniško vprašanje samo z najbrezobzirnejšega strankarskega vidika. Z naravnost sadistično besnostjo dirja proti nameščencem, ki niso njeni pristaši. Ne ustavi se pred nobeno panogo državne uprave, pred nobeno institucijo. Lotila se je sodnije in pošte, železnice in prosvete, vsak urad na kakršen koli strupeni plini svojega partizanstva. Notarska in sodna imenovanja postajajo predmet njene strankarske igre. V prosvetni upravi se z rafiniranimi zvijačami podvaljuje centrali razne preganjanje ob uradništvu, sedaj molče, ali pa celo sodelujejo pri preganjanjih.

Všek je klerikalno preganjanje doseglo na pošti. Izvrstni uradniki se slepo preganjajo, ker so pristaši drugih strank. Vseeno, je li imajo rodbino in deco. Iti morajo. Vsi prsti kažejo na nekoga Jakšeta in poslanca Vesenjaka. Le-ta bi sicer ostal brez spomina, tako pa ga bodo še generacije preganjanjih rodin preklinjale. V ljubljanski direkciji so po vmešavanju SLS nastopile za vso pošto službo ne le sramotne, ampak tudi sicer škodljive razmere. Tisti, ki so bili svojčas glasni, če se je le enemu skrivil las, so utihli. Razni kvažugoni, ki so bili zmeraj na nogah in ki pridigujejo o uradništvu, sedaj molče, ali pa celo sodelujejo pri preganjanjih.

SLS je na svoje uspehe očitno ponosna. Njeni voditelji se hvalijo, kako so ustvarili uradništvo. Boda in gorje preganjanja se jim zdi dopadljiva daritev na oltarju njihove brezsrčne samoposlušnosti. Odkar nosi njihov šef veliki policijski pendrek, so klerikalci kakor da bi bili slepi in gluhi. Slepi in gluhi bi iz interese svoje ožje domovine, slepi in gluhi tudi za to, kaj v svojih srcih misli in sodi o njih ogromna večina državnih nameščenecv, ki pod bičem pretečnih redukcij in preganjanj ne upajo z ogorčeno besedo na dan, a skrbno štejejo vse klerikalne bestialnosti in bodo, ko se palica obrne, postali glasniki brezobzirne reparacije in osvete.

Težke brige in skrbi
v radikalni strankiPretnje g. Vukičevića centrušašem in pašičevcem. —
Ironični odgovori. — Pravi razlog akcije radikalnih nezadovoljencev

Beograd, 4. aprila. p. Akcija radikalnih nezadovoljencev proti g. Vukičeviću in njegovi vladi zadaja režimskim krogom mnogo več brige in skrbi, nego sami priznavajo. Zna se, da velik del tako zvanih nevaliciranih v radikalnem klubu smatra zadevo za velično in da se v radikalnih vrstah vedno bolj utrjuje mnenje, da bo Vukičević, ako se ga pravočasno ne odstrani, radikalno stranko razbil. Kako resno gošpod Vukičević sam presoja situacijo, je razvidno iz dejstva, da stalno konferira s svojimi ožimi pristaši ter se z njimi posvetojuje o protukrepih. Kot glavno strahotilo navajajo Vukičevići ljudje, da bo vlada pripravila poseben zakon, po katerem naj bi se smelo preiskati, odkod imajo bivši ministri in poslanci svoja premoženja. Vladni krogi se nadejajo, da se bodo razni pašičevci in centrušaši, ki bi jim tak zakon ne bil všeč, preplašili ter svojo akcijo ustavili. Toda prizadelet nezadovoljenci se smejejo, češ g. Vukičević dobro ve, da je tak zakon zelo dvorezen nož... Ravno tako ironizirajo pretinjo, da bo Vukičević takoj po Veliki noči sklical radikalni klub ter jih dal obsoditi in izključiti. Dosedaj je notorično samo to (tako pravijo pašičevci), da smo

vedno mi zahtevali sklicanje kluba, a da se Vukičević vedno brani, ker se kluba boji. Kljub se naj le skliče, toda tisti, ki bo doživel razočaranje, bo — g. Vukičević.

Nocoj se je vršil v hotelu »Imperial« sestanek nekaterih radikalnih ministrov in poslancev ožjih Vukičevićevih pristašev. Na tem sestanku je prevladovalo mnenje, da je akcija pašičevcev in centrušašev ustvarila v radikalni stranki komplikacije, ki bi morale imeti kritične posledice, ako se pravočasno ne storijo potrebni protukrepi. Izneseni so bili razni predlogi. Ves sestanek se je vršil pod mučnim vtisom, da bi centrušaši in pašičevci ne bili pričeli s tako energično akcijo, ako ne bi računali (in trdi se, da imajo zelo dobre zveze), da se bližajo velike spremembe v politični situaciji. To je tudi javno mnenje v Beogradu, kjer listi posvečajo tej aferi največjo pažnjo.

Nocoj je bil v avdienci radikalni poslanec Dragiša Cvetković, ki velja za velikega Vukičevićevega pristaša, o katerem pa se trdi, da smatra današnjo situacijo za nevarno. Tekom dneva je kralj sprejel ministrskega predsednika Vukičevića in ministra agrarne reforme dr. Andrića.

Dve originalni ideji
g. VukičevićaDr. Sunarić naj osnuje vladno hrvatsko stranko kot surogat za
nepomirljivo KDK. — Poskus pridobiti dobrohotno naklonje-
nost zapostavljenih prečasnih gospodarskih krogov

Beograd, 4. aprila. p. Po vesteh iz dobro poučenega vira je uspešno realiziranje projekta o inozemskem posojilu odvisno od aktivnega sodelovanja prečasnih krogov. Iz tega dejstva se splošno sklepa, da bo skoraj prišlo do novega povabila KDK v vlado. Ker pa KDK odklanja sodelovanje z današnjim Vukičevićevim kabinetom, si je predsednik vlade izmislil najnovi-originalni načrt, da bi pritegnil kake prečanske politike neparlamentarne in angažiral za vladno akcijo prečanske, zlasti zagrebške gospodarske kroge. V tem smislu se komentira dejstvo, da je gošpod Vukičević povabil v Beograd bivšega voditelja bosanskih Hrvatov, dr. Sunarića, ki se že 9 let ne udeležuje aktivne politike, katerega skuša pregovoriti naj bi ustanovil novo hrvatsko stranko ter vstopil kot hrvatski minister v vlado. Ideja je prilično ista kakor so jo svojčas skušali radikalni izvesti z dr. Šurminom in dr. Drinkovićem ter pozneje z dr. Nikićem. Kakor znano

so vse te akcije klavirno propadle. Doktor Sunarić je bil včeraj tudi v avdienci, ki jo je uporabil za to, da je vladarju naslikal težko stanje, v katerem se nahaja Bosna.

Z veliko nervoznostjo pričakuje vlada rezultatov konference hrvatskih gospodarskih krogov, ki je sklicana za ponedeljek 9. t. m. v Zagreb. Na to konferenco odidejo ministri Spaho, Marković in Mitrović, ki bodo skušali zagovarjati vladno gospodarsko politiko ter pridobiti zagrebške gospodarske kroge, da zavzamejo namram njeh dobrohotno stališče. Sodeč po vesteh, ki prihajajo iz Zagreba, je pa razpoloženje tamošnjih gospodarskih krogov vse prej nego dobrohotno in sodi se, da rezultat ponedeljkove konference za vlado nikakor ne bo povolen.

Vse te akcije g. Vukičevića se v političnih krogih smatrajo kot zadnji rešilni poskusi režima, ki še noče priznati, da je stvarno že propadel.

Manifestacija KDK v Splitu

Split, 4. apr. n. Tu se vrše zadnje priprave za zbor KDK, ki bo v ponedeljek 9. aprila Tega dne bo dospelo sem veliko število izletnih parnikov s celim tucatoma godb. Glavna govornika na zborovanju KDK gg. Stjepan Radić in Svetozar Pribičević bosta najbrže dospela v Split že v soboto z večjim številom narodnih in oblastnih poslancev.

Posebno posojilo
prometnega ministrstva?

Beograd, 4. aprila. p. Po informacijah iz vladnih krogov je tudi prometno ministrstvo samo prejelo več ponudb za večje investicijsko posojilo. Ministrstvo resno razmotriva, da bi eno teh ponudb sprejelo, ne glede na angleško-ameriško posojilo, za katerega se pogaja finančni minister v imenu cele vlade. Posojilo prometnega ministrstva bi znašalo eno milijardo dinarjev in se uporabilo predvsem za popravo že obstoječih železnic.

Zunanji minister na povratku

Beograd, 4. aprila. p. Iz Zeneve poročajo, da dospe 10. t. m. tjakaj zunanji minister dr. Marinković, ki bo posetil generalnega tajnika društva narodov sira Drumonda. Zunanji minister dr. Marinković se bo nato takoj vrnil v Beograd.

Iz naše diplomatske službe

Praga, 4. aprila. h. Tajnik jugoslovenskega poslaštva v Pragi Stanković je bil premeščen v beograjsko zunanje ministrstvo.

Graški dijak v Jugoslaviji

Beograd, 4. aprila. p. V Beogradu je došla skupina dijakov in profesorjev trgovske akademije iz Grada. V Beogradu ostanejo izletniki dva dni, nato pa odpotujejo preko Bosne in Hercegovine v Dalmacijo, kjer si bodo ogledali naša pristanišča.

Ameriška križarka v Splitu

Split, 4. aprila. n. Danes ob 3. popoldne je priplula semkaj velika ameriška križarka »Detroit« pod poveljstvom admirala Burroga. V splitski luki ostane nekoliko dni. Ko se je križarka zadržala v pristanišču je razvila na drugem jamboru našo zastavo ter oddala pozdravne topovske strele. Naše baterije so odgovorile pozdravni ameriške križarke. Komandant križarke je posetil predstavnike naših pomorskih in civilnih oblasti, ki so mu nato vrnilo poset na ladij.

Slovanski festival v Pragi

Praga, 4. aprila. h. V dnevi od 7. do 15. t. m. se bo vršila v Pragi velika pevka slavnost, ki se je bo udeležilo nad 5000 pevcev. Razen udeležnikov iz Češkoslovaške se bodo udeležili slavnosti tudi pevski zbori iz raznih slovanskih držav. Udeleženci bodo gostje mestne občine, ki je prevzela pokroviteljstvo nad festivalom. Slavnost se vrši v proslavo 60letnice ustanovitve češke pevske zveze. Med znanjimi gosti je bolgarski narodni pevski zbor iz Sofije s 50 člani, lužiški pevski zbor s 250 člani, poznanski pevski zbor s 150 člani, zveza 12 jugoslovanskih pevskih zborov iz Zagreba, Beograda, večnoma pa iz Slovenije z 250 člani ter ruski in ukrajinski pevski zbori. Gostje bodo dne 9. aprila priredili lasten koncert. Zastopniki posameznih društev in drugih mest, ki se udeležijo pevske slavnosti, prispejo v Prago že v soboto. Zastopana bodo mesta Pariz, Krakov, Lvov, Ljubljana, Zagreb, Beograd, Varšava, Poznan in Sofija. Zastopnike bodo na kolodvoru sprejeli predstavniki praške občine. Vsi koncerti razen koncerta moravskega pevskega zbora, ki se vrši v Smetani dvorani, se bodo vršili v veliki dvorani industrijske palače. Dvorano so za to posebej priredili: stroški so znašali četrt milijona Kč. Danes je bila v zvezi s temi slavnostmi v industrijskem muzeju odkrita posebna razstava pevskih in godbenih zgodovinskih predmetov.

Atentati v Južni Srbiji se nadaljujejo

Poskušen umor uglednega trgovca v Bitolju. — Atentator po-
begnil. — Ostra kritika polike notranjega ministra

Beograd, 4. aprila. p. Iz Bitolja poročajo, da je bil snoči tamkaj izvršen nov atentat. Neznani atentator je streljal na uglednega trgovca in predsednika demokratske mestne organizacije Gjorgja Nikolića, ki je sorodnik demokratskega poslanca Popovića. Atentator je pobegnil. Trgovca Nikolić je težko ranjen. O vzrokih atentata krožijo razne verzije. Ni izključeno, da je atentat notranje-političnega značaja, ker je Nikolić predsednik demokratske mestne organizacije, še bolj pa je verjetno, da je tudi ta atentat delo makedonstvujuših.

Nocojšnje »Novosti« najstrožje obsojajo sedanjí režim ter dokazujejo, da je nesposoben nuditi potrebno jamstvo za varstvo državljanov v Južni Srbiji. V vrstah demokratskih poslancev iz Južne Srbije vlada veliko ogorčenje zaradi povsem negativnih rezultatov politike notranjega ministra dr. Korošca. Zato zahtevajo od Ljube Davidovića, naj odločno nastopi proti sedanjemu režimu, ki ne more dati nobenega jamstva za osebno varnost naših državljanov v Južni Srbiji. Demokratska poslanca iz Južne Srbije Acko Trajković in Venedikt Popović sta danes posetila notranjega ministra dr. Korošca ter mu izrazila svoje nezadovoljstvo zaradi povsem nezadostne javne varnosti v Južni Srbiji.

Posvetovanja ministrov

Beograd, 4. aprila. p. Konferenca ministrskega predsednika g. Velje Vukičevića, notranjega ministra dr. Korošca in vojnega ministra generala Hadžića zaradi varnostnih ukrepov v južni Srbiji je trajala do 9. zvečer. Novinarji niso mogli dobiti nobenih podrobnosti o poteku te konference.

Zakaj je Albanija zaprla mejo

Različne verzije. — Italijanske intrige ali ukrep proti alban-
skim nezadovoljencev? — Nevarnost večjih zapletljajev

Beograd, 4. aprila. p. Incident, ki je nastal z zatvoritvijo meje od strani Albanije napram naši državi, se še vedno živahno komentira v političnih in diplomatskih krogih. Beograjski tisk posveča tej zadevi posebno pozornost in razpravlja o njej na celih straneh. Nocojšnja »Pravda«, ki velja za glasilo zunanega ministra, beleži ta dogodek pod naslovom »Italija izziva incident med Beogradom in Tirano, da bi mogla okupirati Albanijo«. »Pravda« dokazuje v članku, da bi bila Italija izzvala nove incidente med našo državo in Albanijo in na ta način dobila priliko, da bi lahko okupirala Albanijo. Iz Londona poroča »Pravda«, da je zatvoritev albanske meje izzvala v angleških službenih krogih veliko pozornost. V Londonu so bili sicer prvotno mnenja, da zaradi zatvoritve meje ne bodo nastale večje komplikacije, ker pa se je izkazalo, da v Jugoslaviji sploh ni nikake epidemije, ni dvoma, da ima albanska odredba politično ozadje, pa se zaradi tega sedaj tudi v Londonu boje, da bi lahko došlo do večjih zapletljajev.

Po drugi londonski vesti je Albanija zatvorila mejo na zahtevo Italije, ki bi rada s tem prisilila Jugoslavijo, da ratificira neutonske konvencije.

Beograd, 4. aprila. p. Današnji listi objavljajo obširne brzojavke v zvezi z zatvoritvijo albanske meje v ohridskem okolišju ter izražajo bojazan, da bi se mogel ta primer pretvoriti v težak konflikt. Poleg tega pa se je danes pojavila tudi druga verzija o vzroku mejne zapore. Po zanesljivih vesteh vlada v severni Albaniji veliko nezadovoljstvo, ker razsaja tam huda lakota, tako da so uboji in umori na dnevnem redu. Ahmed beg Zogu je baje pustil zapreti mejo, da bi nezadovoljniki ne mogli pobegniti na jugoslovansko ozemlje.

Poslanik Nešić v Beogradu

Beograd, 4. aprila. p. V Beograd je došel naš sofijski poslanik Ljuba Nešić. Nje gov prihod je v zvezi s poslednjimi dogodki na jugu. Poslanik Nešić je nocoj referiral namestniku zunanjega ministra dr. Šurmenkovu o svojih poslih.

Nastop našega novega
poslanika v Budimpešti

Budimpešta, 4. aprila. g. Državni upravitelj Horthy je sprejel danes v svečani avdienci novimenoovanega jugoslovanskega poslanika Radomirja Lukevića. Novi poslanik mu je izročil svoje poveljnice in obenem listine o odpuščanju svojega prednika.

Mussolini kuje zvezo
diktatorskih držav

Beograd, 4. aprila. p. Nocojšnja »Pravda« objavlja brzojavko iz Rima, da dela Mussolini na izvedbi velikega načrta o ustvaritvi zveze diktatorskih držav. V tej zvezi bi bile Italija, Poljska, Turška, Madžarska in Albanija, ali bolje rečeno Mussolini, Pilsudski, Kemal paša, Horthy in Ahmed beg Zogu. Zveza bi bila torej dejansko zveza avtokratskih nekronanih glav. »Pravda« pravi, da je Mussolini v poslednjem času za izvedbo tega svojega načrta izvršil celo vrsto ukrepov. Njegova krivda je, da med Beogradom in Varšavo ne obstoje najboljši odnosi. »Pravda« spravlja v zvezo z načrtom ustvaritve te nove zveze držav pod Mussolinijevim vodstvom tudi poset turškega zunanjega ministra Ruđića boga v Rimu, kakor tudi poset poljskega zunanjega ministra Zaleskija, ki se pričakuje v kratkem v Rimu.

Turški glas o sestanku med
Ruđić begom in Musso-
linijem

Angora, 4. aprila. h. Vlada pripiše sestanku zunanjega ministra z Mussolinijem veliko važnost. Vest o sestanku je izzvala v turški javnosti veliko presenečenje. Sestanek potrjuje, kakor so tukaj prepričani, da Turčija nikakor ni sprejela povabila v Zvezo zato, da bi ob strani Rusije nastopila proti Evropi. Turčija je hotela le porabiti to priliko, da po svojem zunanjem ministru osebno sondira teren za ureditev vseh vprašanj v turški zunanji politiki. Glavni problem za Turčijo je razmerje do Italije. Turčija je v zadnjih letih često poskušala, da bi sprožila vprašanje italijansko-turškega varnostnega pakta. Italija je do zadnjega odklanjala ta prizadevanja. Po mnenju v turški javnosti bi imel sporazum med Turčijo in Italijo ugoden vpliv na razmerje med Italijo in Grčijo.

Mussolinijeva velikodušnost

Milan, 4. aprila. g. Ministrski predsednik Mussolini je pomilostil okoli 500 bivših protifašistov, ki so bili kaznovani po zakonu o zaščiti države. Med drugimi je popolnoma izpustil iz prišnih bivališč 4 osebe, pogojno 12 oseb, spremenil prisilna bivališča v ukore 43 oseb, prisilna bivališča v nosvarilo 1 osebi, znižal prisilno bivališče 51 oseb in preklkal posvarila 388 oseb.

Protikomunistična obznana
v Grčiji

Atene, 4. aprila. g. Vlada bo na prihodnji seji predložila zbornici že izgotovljen zakon o komunistih. Zakonski osnutek določa zaporne kazni od 6 mesecev do 5 let za one osebe, ki bi se kakorkoli pregrešile proti državnemu, socialnemu ali verskemu redu. Osnutek določa razen zapornih kazni še policijsko nadzorstvo in prognanstvo. Državni uradniki, ki bi se pregrešili proti določbam tega zakona, bodo odpušteni iz državne službe in izgube pravico do pokojnine.

Privatne uradnike in delavce morajo odpustiti njihovi delodajalci, ker bodo v nasprotju primeru strogo kaznovani delodajalci. Castniki in vojak v armadi, orožništvu ali mornarici bodo sojeni pred vojnimi sodišči. Kakor se zatrjujejo, ima pravosodni minister za ta zakon že zagotovljeno večino v zbornici.

Politična situacija
v Rumuniji

Bukarešta, 4. aprila. g. Na današnji seji zbornice je interpelliral poslanec Sucius zaradi predhodne cenzure časopisa. Poslanec je izjavil, da se listi ne cenzurirajo samo v Bukarešti, temveč tudi po raznih mestih v provinci. V zadnjem času je bilo več listov ustavljenih, kar je protizakonito. Zaradi takih ukrepov so oškodovani interesi države. Govornik je dalje dolžil vlado, da favorizira Francijo iz vzroka, da bi dosegla stabilizacijsko posojilo. Vsa kampanja je naperjena proti interesom države. Narodna kmečka stranka je v isti zadevi danes sklenila, da bo otvorila proti vladi ostro ofenzivno ter izročila tozadevno obširno spomenico regentskemu svetu. Druga interpellacija se je nanašala na optantsko vprašanje.

Bukarešta, 4. aprila. a. V zvezi z govoricami, da namerava vlada preprečiti veliki kongres narodne kmečke stranke, ki naj bi se vršil 20. aprila v Albi Juliji, se izve, da se bo vlada na jutrišnji seji ministrskega sveta bavila s tem vprašanjem. V Transilvaniji je medtem narodna kmečka stranka ukrenila vse potrebno, da bo nudil kongresu sliko velike ljudske manifestacije. Dvomi se, da bi se vladi posrežilo preprečiti zborovanje. V vladnih krogih se boje, da bi se narodna kmečka stranka na tem kongresu lahko odločila za kake nepremišljene korake.

Smrt italijanskega senatorja

Rim, 4. aprila. o. Senator Albert Panza, ki je bil svoječasno tudi v Beogradu italijanski poslanik, je danes umrl 84 let star.

Parker Gilbert v Rimu

Rim, 4. aprila. o. Kakor poroča neki tukajšnji večerni list, bo prišel jutri v Rim generalni agent za reparacije Parker Gilbert. Sestal se bo s finančnim ministrom Volpijem. Posetu generalnega reparacijskega agenta, ki se je v preteklih dneh razglaševal v Parizu s Poincarejem, pripisujejo rumske finančni in politični krogi velik pomen.

Klerikalci v precepu

Nespametni in pretirani davki, ki jih je uvedla večina ljubljanske oblastne skupščine, izživajo v široki javnosti vedno večji odpor in ogorčenje proti klerikalnim, ki so se tudi na tem polju izkazali kot pravi mojstri nesposobnosti. Nejasni pravilniki o oblastnih davkih so dokaz, da so naši domači ljubljanski mogotci še mnogo slabši zakonodajalci nego njihovi beograjski zavezniki. Na originalen način se jim zlasti opleta nova oblastna trošarina na alkohol. Navili so jo na 17 Din. Ker pa imajo sosedne oblasti mnogo manjšo trošarino (Zagreb in Karlovac po 5 Din) se sedaj največji del alkohola vtihtaplja in oblast ostane brez trošarine, tripijo pa velike izgube tudi občine.

Da niso klerikalci z dvojno vinsko trošarino nasilno izvajali represalij drugih oblasti proti raznim produktom naše domače industrije, se ima naš gospodarski svet zahvaliti le odporu naprednih poslancev in boljši uvidevnosti finančnega ministra.

Seveda je moral že od početka vsak pameten človek računati s tem, da se bodo nove oblastne trošarine na zgoraj zaokrožene pojavile v cenah obdavljenih predmetov. Ker je danes na žalost pri nas najnižja denarna jedinica v splošnem prometu 50 par (manjšega drobca ne dobiš skoraj nikjer), se je dalo na prvih ene roke izračunati, da bo trošarina 35 para na l vina podražila normalno gostilničarsko merico te pi-jake, četrti, za 50 par, torej liter za 2 dinarja. Podobno je pri žganju, pri katerem procent ni vedno enak.

Seveda je bilo treba vse to predvideti in se po tem ravnati. Sedaj ko so se pokazale zle posledice in ko se ljudstvo upravičeno razburja nad nesposobnostjo in brezglavostjo svojih najnovjših davčnih osrečevalcev ter proti klerikalni stranki škoda, proglašajo »Slovenec«, da so vsemu krivi — liberalni gostilničarji. Tako sladko se je dolgo nismo smejali. Klerikalni gostilničarji torej prodajajo alkohol in vino točno samo s pribitkom oblastne trošarine, dočim »liberalni« gostilničarji dvigajo ceno iz političnih razlogov. Kako nespametno! Saj bo vendar vse drvelo k cenejšim klerikalnim gostilničarjem. Za klerikalce je v ostalem karakteristično, da kličejo orožnike in pa zakon o navijanju cen na pomoč proti obrtnikom, mesto proti svoji pogubni davčni politiki.

Seja mestnega občinskega sveta v Ptuj

Prosim, da na dopis »Seja mestnega občinskega sveta v Ptuj«, ki je bil priobčen v 67. številki »Jutra« od 28. marca, nastite naslednji uradni popravek:

Ni res, da pride v zapisnik občinskih sej le to, kar je za koalicijo dobro, temveč je res, da se zapisnik sestavlja kot poslovniki predpisuje in kot se smatra za potrebno.

Ni res, da je v prvem zapisniku zapisano, da je dr. Salamon podal neki protest, temveč je res, da se dotični pasus dobesedno glasi: »Gospod dr. Salamon prečita izjavo kluba JDS in NSS v zadevi volitve župana in podžupana, koja izjavi se na zahtevo vloži v volilni spis.«

Res je, da je v drugem zapisniku izpadla ugotovitev mestnega svetnika dr. Fermeve glede sklepčnosti seje, ni pa res, da je bil dr. Fermevc to ugotovitev v drugi seji podal, ker isti sploh ni bil navzoč.

Ni res, da je moral g. župan pristati na to, da se zapisnik prve seje popravi, tako da je bil protest dr. Salamona določen in da je bil pismeno priložen k zapisniku, temveč je res, da obole vsebuje že prvotno besedilo zapisnika.

Ni res, da je g. doktor Fermevc k zase pristi na to, da je bila nesklepčna, res pa je, da je gospod župan podal interpelanto pouk, da je v drugi seji bila na dnevnem redu le zadeva župana in podžupana, da se pri tej priliki sploh ni sklepalo o nobeni zadevi in da je vsled tega debata o sklepčnosti ali nesklepčnosti glede te seje sploh nepotrebna.

Ni res, da je gospod doktor Fermevc k zapisniku tretje seje podal pismeno izjavo, res pa je, da ni podal nobene pismene izjave.

Ni res, da se demokrati stranki v odložitvi ni priznala nobena funkcija, res pa je, da ima demokratiška stranka v vsakem odseku toliko zastopnikov, kolikor ji po poslovniku pripada.

Ni res, da se je gospod župan javno v gostilni izražal o občinskem svetniku dr. Salamonu tako, da ga je moral slučajno navzoči tulec v meje dostojnosti zavrniti. Res pa je, da dotični tulec ni bil v gostilni, temveč v privatni sobi gospoda župana in da se gospod župan pripravil nositi svojo odgovornost, kar je tedaj v svoji privatni sobi v navzočnosti tega tučca govoril.

Ni res, da je gospod župan pri sebi izjavil, da se demokratiška stranka ne more priznati funkcij v odsekih zaradi krivic, ki jih je zagrešila bivši župan dr. Senčar in demokratiška stranka, res pa je, da je gospod župan ugotovil, da je bil proti določbam poslovnika bivši župan tudi načelnik v odseku in da se hoče od držati strogo dolež poslovnika ter da so se zaradi tega demokratiška stranka dodelile v odsekih one funkcije, ki jim po poslovniku pristojajo.

L. S.

Župan: Podpis nečitljiv.

S kongresa komunistične delavske internacionale

Moskva, 4. aprila. g. Danes je bil po 18-dnevnom zasodanju zaključen 4. kongres delavske internacionale. Sprejetih je bilo mnogo resolucij, med njimi resolucija o organizacijskem gibanju v raznih državah, o agitaciji po kolonijah in o boju proti fašizmu. Prihodnje zasedanje se bo vršilo julija 1930. Najvažnejši uspeh tega kongresa je določitev novih smernic za revolucioniranje organizacijskega gibanja v vseh državah.

Srednjeevropska kmečka demokracija

Stepan Radić o svojih praških vtisih. — Slovaki so srečni, da so združeni s Čehi

Zagreb, 4. aprila

Smoči v terek se je predsednik KDK St. Radić vrnil iz Prage, kjer se je mučil z našo parlamentarno delegacijo celih osem dni. Danes dopokline se je udeležil seje oblastnega odbora, nato pa je sprejel našega dopisnika in mu dal o svojih vtisih v Češkoslovaški naslednje izjavo:

»V svojih razgovorih s češkoslovaškimi prvaki in s predstavniki češkega in slovaškega gospodarstva sem dobil celo vrsto dragocenih podatkov, ki niso samo statistika, temveč so živ izraz vedno močnejšega in naravnost cvetočega češkoslovaškega gospodarstva. Najbolj me je zanimalo, ko mi je slovaški senator Stodola živo opisoval obede dunavski lukaj Bratislavo in Komorno ter mi dejal, da je češkoslovaška vlada dala za bratislavsko luko okoli tri milijone kron, dočim so Slovaki zasebno za to zbrali in doslej vložili kakih 50 milijonov. Rezultati so sijajni. Bratislava je pred vojno imela okoli 40.000 ton prometa, dočim je lani imela že 560.000 ton. Še večji napredek izkazuje Komorno. Tu je pred vojno bilo 10.000 ton prometa, lani pa 580.000 ton. Samo to dejstvo razbija v nič trditve madžarskih fevdalcev in klerikalcev, da je z osnovanjem češkoslovaške države in z združenjem Slovaške s Čehi in Moravsko raztrgana neka baje grandiozna celota in da je gospodarstvo zaradi tega nazadovalo. Ravno nasprotno.

Med nadaljnjim razgovorom sem senatorja Stodola opozoril, kako so Čehi klub vsej svoji praktičnosti grešili, kadarkoli so stopili v gospodarske zveze z Jugoslavijo. Najprej so živahno delali z bolgarskimi zemljoradniki, nato pa s srbskimi zemljoradniki v Srbiji. Nikjer niso bili posebno srečni. Morali bi pričeti pri Slovincih, ki so izmed nas Jugoslovenov najsojedinjeli, ki imajo najbolj urejene zgradbe in ki so za vsako gospodarstvo dostopni. Šele potem bi imeli preiti k nam Hrvatim in prečankim Srbom. Tu sem natančno opisal združništvo Slovincem in naše prečanske, zatem naše gospodarske razmere in na ta način očistil prepričanje, ki se je v zadnjih dneh ustvarilo v Češkoslovaški, da je treba vse finančne in gospodarske zveze v prvi vrsti skleniti s prečanki v naši državi, med Srbji pa samo z onimi krogi, ki imajo prečansko, to je evropsko miselnost in solidnost.

Izredno učinkuje na človeka, ko čuje na vseh straneh, da je največja korist za Slovače, ker so danes v Češkoslovaški. Korist je v tem, ker se je pod starim madžarskim fevdalnim režimom vsakdo sramoval delati in se nihče ni hotel solati za kaj praktičnega. Slovaki se skoro niso hoteli lotiti kakih obrtov ali trgovine. Danes so Slovaki v tem prav taki kakor Čehi, mogoče ponekod celo bolj. Danes je vsakdo naravnost ponosen, ako je najboljše svojega sina ali učenca dal v obrt ali v kak praktičen posel.

Nova napetost med Anglijo in Egiptom

Napetost med Anglijo in Egiptom se je zaradi ostrega nastopa novega egiptskega ministrskega predsednika Nahasa paše proti zahtevam, izraženim v zadnji angleški »spomenici« zaostrišla do skrajnosti. Londonska vlada se je sicer že posvetovala o nastalem položaju, vendar hoče pred odločilnim sklepom počakati še na nove informacije angleškega visokega komisarja v Egiptu lorda Lloyda. Gotovo pa je, da bo morala podvzeti energične in dalekosežne korake, ako se ne bo dala popolnoma iztisniti iz dežele Faraonov, ki danes glasneje kot kdaj zahteva zase absolutno neodvisnost.

28. oktobra 1922. je Anglija sicer priznala Egiptu samostojnost, toda stavila je novi svobodni omejitve, ki izvirajo iz skrbi za varnost prehoda skozi suški kanal in za nadvlado na Sredozemskem in Rdečem morju. Anglija si je tedaj pridržala zaščito interesov tujecev in tujih manjšin v Egiptu, »obrambo Egipta« proti slehernemu tujemu napadu ali intervenciji, angleško nadoblast v Sudanu in varnost velikih komunikacijskih poti, ki vodijo skozi Egipt, zlasti pa okupacijo suškega kanala.

Egiptski nacionalisti niso nikdar hoteli priznati teh omejitev, marveč so vedno zahtevali, da se morajo Angliji popolnoma umakniti iz Egipta in iz Sudana. Vsi egiptski kabineti zadnjih šest let so se borili s problemom, kako najti kompromis med londonskim stališčem in nepopustljivostjo wafdistov, ki so obvladali parlament. Zaglul, Zivet in Sarvat paša so drug za drugim podlegli nerazumljivosti tega problema. Nobena britanska vlada ni hotela in ni mogla ustreči zahtevi po popolni neodvisnosti Egipta.

Koncem lanskega leta sta angleški zunanji minister Chamberlain in egiptski ministrski predsednik Sarvat paša sestavili osnutek obrambne in napadalne zveze med obema državama. Anglija bi preskrbela Egiptu sprejem Društvo narodov, tako da bi mogla deželata faraonov nastopati v Ženevi samostojno. Vendar bi njene zunanje zadeve nadzoroval London. Angleške čete bi ostale ob suškem prekopu, a v Sudanu bi se obdržal kondominij, kakršen je bil določen l. 1899.

Egiptski nacionalisti pa niso marali ničesar čuti o tem osnutku in so prisli-

kli, zlasti v tehniko. Na stotine slovaških inženjerjev in na tisoče slovaških obrtnikov trgovcev ter izvežbanih zadržnikov organizira danes slovaško narodno gospodarstvo. Slovaki so se gospodarsko tako dvignili, da plačujejo danes 15% vseh javnih dajatev v Češkoslovaški in da so število osnovnih šol povišali za več tisoč. Srednjih zlasti strokovnih šol pa za več sto. Ta gospodarski in kulturni napredek rase na vseh črtah z uprav geometrijskim progresom.

Na velikem popoldanskem sestanku v prostornih dvorih obrambnega ministra Udržala, ki mu je prisostvoval tudi predsednik republike Masaryk, sem imel priliko govoriti z nemškimi agrarci, ki so danes zastopani v češkoslovaški vladi z ministrom dr. Spino. Kako so bili vsi ti ljudje veseli, ko sem jim pripovedoval, kaj vse se snuje in pripravlja za gospodarsko, kulturno in politično zblizanje med Češkoslovaško in Jugoslavijo. Dva izmed teh zastopnikov sta člana češkoslovaške delegacije za naše zblizanje, ter prideta v maju na konferenco v Beograd oziroma v Dubrovnik. Minister dr. Spina je zaključil naš razgovor z naslednjo izjavo:

»Mi nemški in češkoslovaški agrarci se ne bomo več in se ne pustimo razdružiti. Ob naši strani so tudi vsi obrtniški in zdravniški, v resnici napredni trgovski krogi. Ko se bomo sedaj naslonili na vašo močno seljaško demokracijo v Jugoslaviji, čeprav ste vi v opoziciji, gotovo pa, ko dobite svoj pravi vpliv v vladi, bomo v resnici ustvarili agrarno demokracijo Srednje Evrope in napravili iz nje glavni gospodarski, kulturni in politični faktor tega dela sveta.

Pri tem se je približal odlični češkoslovaški politik, ki je pripomnil:

»Angleška delavska stranka zlasti pazljivo spremlja razvoj agrarne demokracije v Srednji Evropi. Macdonald dobro ve in jasno vidi, da je ta srednje-evropska agrarna demokracija pravi partner industrijski demokraciji Velike Britanije in da nujno sodelovanje ni daleč, kar se bo poznalo ne samo v Ženevi, temveč tudi v vsej evropski politiki. To bo ublažilo mnogo ostrin in izveščilo mnogo zblizanje in potem bodo nemogoče provokacije, ki jih povzroča vsak dan neki bojeviti diktator. In povsem bo tudi odveč strah pred ruskim bolševizmom, ki tudi drugače nehoti čimdalje bolj sam postaja agrarna demokracija, čeprav posebnega tipa.

Čim bo sodelovanje Češkoslovaške in Jugoslavije, je zaključil g. Radić svojo izjavo, organizirano, kar se more in mora zgoditi še letos, bo rešenih nekoliko natežnih nalog naše finančne in gospodarske politike. Naravno je, da moramo imeti za to sodelovanje tudi v Beogradu vlado približno enake kvalitete, kakor je vlada v Zlati Pragi. Stepan Radić ostane v Zagrebu do nedelje, ko odpotuje v Split na manifestacijsko zborovanje KDK.

lli vlada, da je 4. marca tudi ona odločilna načrt zvezne pogodbe, češ da nasprotuje načelu neodvisnosti Egipta in da prisotnost angleških čet krši suverenost egiptске države. Sarvat paša je nato demisioniral. Z vodstvom vlade je bil poverjen še nepopustljivejši Nahas paša.

Pod njim se je kriza v angleško-egiptskih odnosih nevarno poostрила. Londonska vlada je v skrbah za svoje interese v Egiptu izročila kairskemu kabinetu protestni memorandum proti nekim zakonskim načrtom, ki jih egiptski parlament namerava sprejeti. Dočim je doslej n. pr. občinske predstojnike imenovala vlada, bi jih po novem zakonskem načrtu volilo ljudstvo. Drugi osnutek zakona razširja in olajšuje možnost amnestije in nošenja orožja. Tretji zakonski projekt pa bi ukinil dosedaj veljavno prepoved demonstracij in omejitev zborovalne pravice. Anglija smatra, da bi sprejemi teh zakonov poslabšal javno varnost v Egiptu in bi bil življenje in premoženje tujecev v stalni nevarnosti. Pri utemeljitvi protesta se je londonska vlada sklicevala na pravice, ki si jih je izrecno pridržala v svoji zgodovinski deklaraciji iz leta 1922.

Nahas paša pa v svojem odgovoru prav nič ne upošteva te deklaracije, marveč smatra angleški protest za nedopustno vmešavanje v egiptске notranje zadeve. Nova egiptska vlada sprejema v celoti wafdistovski program in zahteva popolno in absolutno svobodo Egipta. Da ne bi bilo nobenega dvoma o njegovem stališču, je podal ministrski predsednik Nahas paša dopisniku »Daily Expressa« izjavo, v kateri pravi, da ne govori samo v svojem imenu in v imenu vlade, marveč v imenu cellega egiptskega naroda. Egipt si iskreno želi sporazuma in prijateljstva z Anglijo. Toda on smatra, da ni nikoli tvoril del britanske imperije. Angleški interesi se dajo prav lepo spraviti v sklad s popolno neodvisnostjo Egipta. Korist Anglije zahteva, da je Egipt močan in nezavisen kot prijatelj in zaveznik, Močan in neodvisen Egipt bo prihranil Angliji ogromne izdatke za oborožene kontingente v nilski deželi. Egiptska armada bo sama dovolj močna, da brani suški prekop. Sicer pa ji bo Anglija lahko pomagala kot zaveznica. Angliji, ki ima svetovno supremacijo na morju, se ni bati, da bi jo izpodrinila kaka druga sila, če vrne

Egiptu popolno svobodo. Šele tedaj ji bo ta pravi, iskren prijatelj.

Nobenega dvoma ni, da londonska vlada ne bo uslišala lepih želja Nahasa paše. Niti socialistična delavska stranka ni hotela, ko je bila na vladi pod Macdonaldom, odpoklicati angleških čet iz Egipta. Se manj bo kapitulirala konservativna vlada pred intrinsigenco egiptskega nacionalizma.

*

London, 4. aprila (Jo.) Visoki komisar za Egipt lord Lloyd je izročil egiptskemu predsedniku Nahasu paši noto angleške vlade kot odgovor na egiptsko spomenico od 30. marca. Vlada izjavlja, da ne more sprejeti egiptске note kot korekten prikaz odnosajev med Egiptom in Anglijo, oziroma njih tozadevnih obligacij. Noto pravi med drugim:

»Angleška vlada je proglasila 28. februarja 1922. neodvisnost Egipta s štirimi pridržki. Anglija je priložila poročilo veseliam o svoji odločitvi izjavo, da sta dobrobit in neodvisnost Egipta potrebna za mir in varnost britanske imperije. Angleška vlada je tedaj izjavila, da bo smatrala za sovražen akt vsak poizkus drugih držav, ako bi se vmešavale v notranje zadeve Egipta in da bo Anglija z vsimi razpoložljivimi sredstvi odbila vsak napad na egiptsko ozemlje. Z ozirom na življenske interese, ki jih ima britski imperij v Egiptu, je vlada nadalje izjavila, da spadajo izključno pod kompetenco britskega imperija nastopne točke: 1. Varnost prometnih zvez med Egiptom in britskim imperijem 2. Obramba Egipta proti vsem inozemskim napadom ali vmešavanju. 3. Varstvo tujih interesov in manjšin v Egiptu. 4. Vprašanje Sudana tako dolgo, dokler ne bo ta zadeva rešena z dogovorom med egiptsko in angleško vlado. Angleška vlada je menila, da so bile te točke rešene s pogodbo, sklenjeno med angleško vlado in zadnjim egiptskim ministrskim predsednikom.

Nota zaključuje: »Ker je egiptska vlada odklonila to pogodbo, smatra angleška vlada da se nadaljuje »status quo ante«. Položaj je potemtakem isti, kot je bil tedaj, ko so se onesrečila poznanja med Ramsey Macdonaldom in Zaglul pašo, kolikor ni bil spremenjen z notami, ki so bile izmenjane novembra 1924. med angleško in egiptsko vlado. Vlada smatra, da ostajajo pridržane točke še vedno pod absolutno kompetenco angleške vlade.

Situacija na Poljskem

Od majskega prevrata je Pilsudski neomejen gospodar politične situacije. Zato se je moglo predvideti, da opozicija, v prvem redu socialisti, ki so nas prevzeli moralno odgovornost, da je prišlo do resnega konflikta, a Pilsudskim, ne bo šla do skrajnosti. Vse poljske stranke z izjemo skrajnih levističnih elementov, soglašajo v tem, da je treba najti skupno platformo za harmonično delovanje med sejmom in vlado in da se časi stare »sejmokracije« ne smejo več povrniti.

Po obisku novega maršala v Belvederu se je situacija pričela čistiti. Daszyński je splošno priljubljena osebnost, stari parlamentarec in star političen prijatelj Pilsudskega iz prejšnjih let. S svojim umerjenim in treznim govorom je že na prvi seji pričel graditi »zlati most« med sejmom in vlado. — Vladni blok je sicer izjavil, da ne bo biti zastopnik v predsedništvu sejma in da odklanja odgovornost za njegovo politiko, vendar da hoče sodelovati v komisijah in pri realnem delu v sejmju. — V debatah o proračunskem provizoriju za drugo četrtletje je bil ton opozicije znatno umerjenejši. Provizorij je bil v drugem branju sprejet z večino glasov. Razen »Jedinke« so glasovali za vlado: klub krščanske demokracije in Pijast. Gesta poslednjih dveh klubov se smatra za poskus, približati se vladi.

Po veliki noči bo sejm pričel razprave o proračunu za l. 1928./29. Da - li pride na dnevn red tudi revizijska konstitucija, to bo javnost, kakor je Pilsudski izjavil, izvedela te dni.

Neprestani bombni atentati v Chicagu

Chicago, 4. aprila. g. Tekom današnjega dneva so tukaj neznanj storilci na raznih mestih zopet vrgli dve bombi, ki sta eksplodirali in povzročili precej škodo. Zdi se, da sta današnja atentata nadaljevanje terorističnih akcij, ki že več tednov vznemirjajo mesto. Kako velika nesigurnost vlada v mestu, se vidi iz tega, da je zvezni vladni komisar prošil vrhovnega državnega odvrednika, da pozove za 10. aprila, ko se vrne občinske volitve, še 500 policijskih uradnikov v službo, ker se je bati težjih spopadov.

Svoji ženi odgriznil jezik

Budimpešta, 4. aprila. g. Danes se je pred kazenskim sodiščem zagovarjal 34letni fevlerjski pomočnik Ladislav Sas, ki je bil obtožen zaradi težke telesne poškodbe, ker je svoji ženi odgriznil kos jezika. Razpravi je prisostvovala tudi žena, ki pa je zaradi poškodovanega jezika govorila le s težavo. Pripovedovala je, da je usodnega dne izjavila svojemu možu, da se hoče končnovljavno ločiti. Mož jo je za slovo zaprosil za poljub, ki mu ga je dovolila. Naenkrat je čutila, da jo je mož ugriznil v jezik in ji odgriznil 8 cm dolgo konico. Sas je bil zaradi težke telesne poškodbe obsojen na 8 mesecev zapora.

Tudi milijonarji morajo umreti

Dunaj, 4. aprila. g. Tukaj je v 52. letu starosti umrl zet barona Rothschilda, baron Springer.

Avtomobilska nesreča

Berlin, 4. aprila. s. Na cesti, ki vodi v Kolonovski v gornji Šleziji, je zavozil motorni vozač z vozilom v ograjo mosta. Njegovega sopotnika, ki je sedel v prikolici, je v visokem kotu vrglo v reko, kjer je utonil. Vozač je malo pozneje podlegel težkim poškodbam.

Zanimiv proces v Brnu

Brno, 4. aprila. s. Pred tukanjšnjim okrožnim sodiščem se je vršila danes razprava o tožbi generala Gajde proti policijskemu nadzorniku Frideriku Kahulu zaradi razžaljenja časti. Kahula je bil član fašistične opozicije. Na ustanovnem obnem zboru te skupine je Kahula pripovedoval, da so se fašisti z generalom Gajdom na čelu pogajali s Hitlerjem za materijalno podporo. Pri tej priliki je bil sprejet načrt, naj bi Hitler s svojimi ljudmi v Ukrajino, kjer naj bi bil kralj Ruprecht proglasen za ukrajinskega kralja. Gajda naj bi bil takrat imenovan za kneza Podkarpatske Rusije. Kahula je zatrjeval, da so na razpolago listine, ki bodo ta načrt potrdile. Kod odškodnino za podporo čeških fašistov naj bi bil Hitler plačal 20 milijonov Kč, kakor je tudi pristal. Ker hoče Kahula za svoje trditve nastopiti dokaz resnice, je bila razprava odlogena.

Šaljive zgodbe o zaslugah SLS

»Domoljub« in za njim »Slovenec«. Je že pretekli teden smo v »Domoljubu« čitali nekam tesno z obrambo klerikalne politike. romanu g. Pušenjaka, ki hoče dokazati zaslu go SLS za finančni zakon. Zdi pa je moral priti še »Slovenec« da pere zamorca. V stiski so se poslanci SLS odločili za pogumen skok: kar je izvojevala opozicija, proglašajo za svoje delo, pa mirna Bosna.

Uprav kakor humoristična pripovedka, se čita v tej obrambi kako je SLS dosegla pri dohodnini povisane eksistenčne minuma na 12.000 Din. Vojvodinski poslanci so za to vedeli že meseca decembra, ko je SLS še spala spanje brezskrbnega. Ukinjenje doklad na dohodnino, kot posledica znane ga stvarnega nastopa poslanca dr. Žerjava v skupščini, je bilo prav nemilo iznenadenje za SLS, ki se je nato bridko pritoževala da opozicija ve doseže pri finančnem ministru nego vladni privohek. Kar se da uče ukinjenja dohodnine sploh je nedvomno, da je izključno krivda hlapčevskega obnašanja SLS, da dohodnina vsaj s 1. aprilom 1928 ni bila že popolnoma odpravljena.

Tudi o vojaški taksi piše g. Pušenjak. Ko je KDK po poslancu Demetroviču sprožila to stvar in jasno dokazala nevdzdržnost vojnice v sedanji obliki, je SLS molčala kot riba v vodi. Priznati se pa mora, da sta finančni minister sam in njegov generalni direktor na utemeljene razloge g. Demetroviča še januarja izjavila, da bo v finančnem zakonu davek ublažen. Tako se je tudi zgodilo, vendar ne v popolnoma zadovoljivi meri. Vrhu tega naj bi bila finančni in vojni minister bodočo vojniko sama odredila. SLS je spet molčala. Vstala pa je opozicija in izvojevala, da bo o novi vojnici odločil finančni odbor. G. Pušenjak vse to prav dobro ve. Vendar je mirno zapisal besede »dostigli smo... Kako se reče takim ljudem?

Znižanje takse od voz, oprostitev carinskih, monopolskih ter šumarskih klob je izšla iz drugih krajev države večinoma po predlogih poslancev KDK.

Prava drznost je, če SLS sploh besedo reče o zloglasnem členu 44. (pooblastilo za ukinjenje fakultet). SLS je na ta člen pristal, zanj glasovala v finančnem odboru in le slozni odpor opozicije v kateri imenu sta v finančnem odboru nastopila posl. Kramer in Demetrovič, da je končno zlomil. Med tem pa je SLS pristala na nov načrt vseučiliškega zakona, ki istotako določa ukinjenje istih fakultet, kakor je vlada g. Vukičevića to prvotno nameravala doseči potom finančnega zakona.

G. Pušenjak se veseli, da je ukinjen člen 69. o prometu z nepremičninami v pasu od 50 km. SLS je že bila pristala in je med narodom kot »državno potrebo« branila novo formulacijo tega člena, po katerem bi tudi promet med lastnimi državljani (kupne in zakupne pogodbe) bil odvšen od posebnih dovoljenj ministra notranjih del in vojske. Prvi je v finančnem odboru posledice tega člena odkril posl. Žerjav kakor je nastopil protestno gibanje v vsej državi. Nato pa je vlada g. Vukičevića umaknila tudi staro besedilo čl. 69. (nakupi tujih državljani v pasu 50 km), to pa ne po »zaslugi SLS«, kakor se hvali g. Pušenjak, ampak iz zunanje političnih razlogov. Ista vlada je proglasila, da med nami in Italijo velja srbsko-italijanska konzularna pogodba iz l. 1879 in ista ktero-radikalna vlada je hotela prisiliti neodvisne sodnike, naj ne spoštujejo lastnega zakona! Umik starega čl. 69. ki se ga je dalo z lahka prenearediti, da bi odgovarjala praktičnim potrebam, je velika škoda za našo narodno prubudo in SLS bi bolje storila da molči.

G. Pušenjak se hvalisa zaradi gimnazij. Nu, vendar je ravno SLS pritrdila, da je končno pokopana višja gimnazija v Murski Soboti. Glasovala je celo proti tozadevnu predlogu KDK!

Največ smole pa je imela SLS z onim členom finančnega zakona, ki je maksimiral občinske in okrajne doklade. Lani je g. Korošec na shodu v Kamniku proglasil, da je dotični člen bil vtihtapljen v finančni zakon. Letos se je ta člen promptno zopet s pristankom SLS pojavil v novem finančnem zakonu. Tedaj pa je KDK storila temu slepomušenju konec. Poslanec Puceli je s posebno interpelacijo pokrenil stvar v skupščini pozivajoč g. Spaha kot zastopnika finančnega ministra naj se izjavi točno ali je bila ta določba res vtihtapljena. G. Spaho je sredi velikega smeha čete skušne postavljal vodilo SLS na laž. V debati se je pojavilo toliko razlogov, da je mehanično maksimiranje za vse slučaje nekaj nezdružnega in neumestnega, da je vlada morala odnehati. Morala je pristati na ventil. To sicer tudi ni najboljša, ker bo zopet mnogo potov in pisanja, a korak naprej je le. S tem se vsaj malo popravila napaka, ki jo je lani zagrešil g. Korošec. Sedaj na čitamo v »Domoljubu« celo stvar zopet naslikano kot »uspeh« SLS. Uboga SLS, sedaj so ji že klofute uspeh...

Naši kraji in ljudje

Občni zbor Slovenske šolske matice

Slovenska šolska matica, ki že 28. let malaga naše učiteljstvo in šole s potrebnimi metodičnimi in drugimi pomožnimi knjigami, je imela včeraj svoj občni zbor (ki se vrši vsaka tri leta). Zaradi znanega notranjega kipenja med slovenskim učiteljstvom se je obeta tudi za Šolsko matico buren občni zbor, zato je bila udeležba v šoli na Ledini prav številna. Ob pol 11. je otvoril zborovanje predsednik dr. Pivko s pozdravom na vse prisotne, nakar je podal v glavnih potezih smernice delovanja v zadnjih 3. letih.

Odbor je vršil svojo dolžnost v smislu začrtanega programa, pri čemer pa se je izkazalo, da je n. pr. zbirka pedagoških klasičkov previsoko zasnovana, zato prva knjiga te zbirke ni zadovoljila večine članov.

Zbog tega je odbor sklenil podati iz večjih pedagogov le glavne, še danes veljavne in uvaževane vredne nazore in misli o vzgoji in človeku. Za letos je bila na vrsti »Tolstega čitanka«, a prevod ni bil pravočasno gotov. Gotovo pa je, da je »Matica« posebno s »Pedagoškim zbornikom« in z drugimi praktičnimi knjigami za učiteljstvo vestno vršila svojo dolžnost.

Nato je podal tajnik dr. Makso Kovačič tajniško poročilo, ki je nudilo jasno pogled v notranje delovanje društva. Blagajnik g. Plesničar je predložil obračun zadnjih treh let, ki kaže razveseljiv napredek. Članov ima Šolska matica letos 2353. Nje, no premoženje se je v zadnjih treh letih pomnožilo za 49.324,78 Din, torej skoraj okroglo za 50.000 Din. Njena književna zaloga presega vrednost 200.000 Din. Zaloga je lepo urejena v društveni sobi na Ledini, ki jo je dal Matici magistrat v najem. S tem je dana podlaga nadaljnjega dela, ki zavisti le od števila članov, ker je Matica le enkrat v tem troleju dobila državno podporo celih — 4000 Din... Slovensko učiteljstvo je danes lahko pomosno na to svojo organizacijo, ki jo vzdržuje samo z letnim prispevkom po 30 Din.

K poročilu odbora je podal prof. dr. Ozvald nekaj jernih misli o nalogah. Šolske matice; poudarjal je željo, da družji v svojih knjigah prakso in teorijo in da dviga našo šolo in vzgojo vedno višje k pravemu obrazovanju človeka (Matica je letos izdala njegovo »Kulturno pedagogiko«, ki je najlepši dokaz visokih ciljev te naše organizacije in bi ta knjiga zaslužila, da se seznanijo z njo tudi širši sloji, ki jim je namenjena).

Kot dopolnilo k besedam dr. Ozvalda je

VSTAJENJE

po romanu
L. N. Tolstega

Dolores del Rio

Pridel
ELITNI KINO MATICA

podal dr. Žgeč program mariborske »Pedagoške centrale«, ki hoče biti središče ljudi z obširnim vzgojnim delom v vseh puasteh naroda.

Oba govornika sta podala mnogo jernih misli o širokem področju vzgojnega dela in s tem pokazala vsemu učiteljstvu in občinstvu ono pot skupnosti, ki je potrebna pri vzgoji mladega naroda. Ker so vsi udeleženci prišli na občni zbor ne za to, da bi bila Šolska matica predmet osebnega in strankarskega boja, ampak torišče skupnega pedagoškega dela, je zbor po izjavi, ki jo je podal nadz. g. A. Škulj, prešel k volitvam. Ker je predsednik in nekaj odbornikov resigniralo na svoja mesta (zbog zaposlenosti v drugih društvi oziroma javnem delu), ni bilo težko sestaviti skupno listo, v kateri so zastopane vse smeri, in je bila z veliko večino sprejeta (proti je glasovalo samo 13 deklaracij). Za predsednika je bil izvoljen dr. Poljanec, v odbor pa: šol. sv. Fr. Gabersek, dr. Ozvald, prof. Osterc, Silich, dr. Žgeč, Senkovič, Plesničar, Zavašnikova; za namestnike: Tomažič, dr. Dolar, E. Kukovčeva. Za predložnike: V. Mazi in Fr. Flere. Imena marljivih delavcev na šolskem polju in odličnih pedagogov v novem odboru jamčijo, da bo Slovenska šolska matica v prihodnjih treh letih svojem članstvu krepka opora in da bo zvesto služila svojemu namenu.

Ob 13. je predsednik dr. Pivko zaključil občni zbor.

Slovo g. vicekonzula Richarda

Z današnjim opoldanskim brzovlakom odputuje dosedanj francoski vicekonzul v Ljubljani g. Gabriel Richard na svoje novo mesto v Splitu. Tih, skromen in ljubezniv napram vsakomur si je g. vicekonzul pridobil tekom svojega razmeroma kratkega bivanja — prišel je k nam iz Budimpešte lani začetkom junija — simpatije v vseh krogih, s katerimi je prišel v stik. Obenem pa smo prepričani, da bo tudi g. vicekonzul odnesel iz Ljubljane in iz vse Slovenije, za katero se je navdušil takoj po svojem prihodu in spoznal ne le njen jezik, temveč tudi vse njene lepote, odnesel najlepše vtise.

Z 31. marcem je prevzel posle francoskega konzulata v Ljubljani, ki od sledi ni več ekspozitura zagrebskega generalnega konzulata, marveč samostojno francosko konzularno zastopstvo za vso Slovenijo, g. konzul Neuville, ki je doslej vodil konzulat v Ruščuku.

Funkcionarji Društva narodov v Ljubljani

S snočnim brzovlakom so prispeli iz Zagreba v Ljubljano funkcionarji Društva narodov g. Commert, direktor informativnega oddelka, člana inf. oddelka g. M. Cumming in Popović ter Jakič, član tiskovnega oddelka Društva narodov.

Na kolodvoru so odlične goste pozdravili v imenu Društva za pospeševanje ciljev Društva narodov njega predsednik univ. prof. g. L. Pitamic in tajnik g. prof. dr. P. V. Brenzik, za Akademski klub Društva narodov pa

predsednik Marjan Zajc, podpredsednik Krmavner in tajnik Tykač.

Gostje ložirajo v hotelu Unionu. Drevi ob 6. so bo vršila v magistratni dvorani slavnostna seja, na kateri bosta referirala g. Commert in Cumming. Gospodje, ki so že obiskali Beograd in Zagreb, ostanejo predvidoma pri nas dva dni, nakar se vrnejo v Zenevo. Če bo dopuščal čas, si ogledajo tudi našo Gorenjsko, predvsem Bled. Želimo dragim gostom, da jim ostanejo dnevi, ki

Pretrsljiva smrt malega dediča premožne kmetije

Štiriletnemu Janezku na Kelnoviku se je pri padcu nož zasilil v glo

Poljsnik, 4. aprila

V naši okolici se je primeril v samotnem naselju Kelnoviku nenavadno tragičen dogodek. Štiriletnemu sinčku posestnika Fr. Zibreta se je po nesreči zadrl nož v labol. Ko je v vratu in je fantek v par trenutkih nato izkrevavel in izdihnil.

Samotna selišča.

Pogorje, ki se vleče med Kumom in med Polniškom, je slikovito in zanimivo. Nahajajo se tod posamezne kmetije, obširna posestva. Posamezne domače stojiče zase, na samoti. Najbližji sosed je na drugem griču. Taka kmečka bogatija je tudi v Kelnoviku pri Francetu Zibretu, pri njegovem najbližjem sosedu Medveščku na griču Medveščku nad Sklendvorskim grabnom in še drugod tam naokoli je par takih močgovnih kmečkih krajev.

Življenje je v takih visokih kmetijah dokaj samotno in enolično. Med ljudi v doino pridele je ob semanjih dneih, da se zopet založijo z najpotrebnejšim blagom, nadalje ob veseljih prilikah, ko se ženijo, ter ob žalostnih primerih, ko poseže v družino — smrt.

Usodna malica.

Zibretova družina, v kateri se štejejo tudi vsi posli, je baš pojužinala. Gospodinja ni bilo doma. Odšel je bil v Trbovlje, da si nakupi nekaj vreč cementa, ker je hotel izvršiti več popravil na gospodarskem poslopju. Posli so se že dvignili ter odšli na delo; za njimi sta stekli tudi obe majhni Zibretovi hčerki, mati pa je imela opravka v kuhinji.

V hiši je ostal samo štiriletni deček, mali Janezek, ljubljencek vseh, saj mu je usoda dočela, da bo pozneje, ko doraste, na Kelnoviku gospodar.

»Jo, mama, holi!«

Kdo bi si vzel pač na mir, da bo kratak čas, ko je ostalo dete samo nenadzorovano v sobi, prizadejal kmečki družini tako krut udarec. Mali Janezek se je smukal nekaj časa po sobi okrog, nato pa je zagledal na mizi hlebec kruha in zraven — nož.

Segel je po nožu in ga hotel menda ponesti materi, da ga shrani. Stekel je iz sobe z nožem v roki. Ko pa je prišel na prag, se je spotaknil in padel silno nesrečno. Nož se mu je zadržal v vratu...

Nesrečno dete je imelo še toliko moči, da je zaklicalo svoji materi: »Jo, mama, holi!«

Detje umira v materinem naročju.

Ko je začela mati iz ust svojega ljubljencega smrtni krik, je priskočila takoj na pomoč. Z grzco je opazila, da čič Janezku v grlu nož prav do ročaja. Smrtno hropčega sinka je vzela mati v naročje ter ga odnesla k peči, kjer ga je položila na klopi. Z vse bridkosti je izdala malka svojemu ljubljenceku nesrečni nož in tedaj je mater močno oškropila sinčkova kri. Janezek se je takot onesvestil in kmalu nato izdihnil.

Sočustvovanje s prizadeto rodbino.

Vest o tej tragični nesreči, ki je zadela Zibretove, se je kljub oddaljenosti kmalu razširila po sosednjih kmetijah Novica pa

Največje veselje Vašim otrokom za praznike bo, da si ogledajo nešteto opic, leopardov, tigrov, levov in na stotine slonov v vefilmu

Chang

KINO »DVOR«

jih prežive med nami, v najlepšem spominu in da poneso s seboj kar najlepše vtise iz našega mesta in naših krajev!

Naloga informacijskega oddelka Društva narodov je, da v Društvu včlanjene narode informirajo o delovanju DN, z druge strani pa, da stoji svetu DN na razpolago z informacijami o stanju, ideologiji in razpoloženju narodov. Na svoji poti po Jugoslaviji prihajajo člani informacijskega oddelka DN v neposredni kontakt s predstavniki najširših krogov našega naroda. V Beogradu so imeli več predavanj in konferenc o pomenu, organizaciji in ciljih DN. Istotako v Zagrebu, odkoder so odnesli najlepše vtise.

se je razmesla tudi po Polnišku, kamor spada kelnoviško naselje.

Oče ponesrečenega dečka, France Zibret, je med kmeti izredno čislani mož in spoštovan kot pameten in umen gospodar. Je tudi občinski odbornik.

V Kelnovik je odšla orožniška patrulja, g. komandir Velikonja in g. Plevelj, ki sta mogla ugotoviti le to, da je vzrok tragičnega dogodka je nesrečno naključje in da si je deček ob padcu prerezal labolko v vratu ter izkrevavel. S težko prizadeto Zibretovo družino sočustvuje vsa okolica, saj si je lahko predstavljati žalovanje domačih, ki so na tako tragičen način izgubili malega dediča premožne kelnoviške kmetije.

Brez sledu izginil

Zagonecen primer kmeta Jakoba Nemca iz Dragotinca v srezi Ljutomer.

V občini Dragotinca, župnija Sv. Jurij ob Ščavnici, je kmetoval odlični in ugledni posestnik Jakob Nemec, znan politični delavec, pristaja SKS. Užival je daleč na okrog velik ugled, bil je član občinskega odbora, načelnik napredne posojilnice, odbornik kmetijske podružnice itd. Bil je tudi ponovno kandidat za Narodno skupščino, dober govornik in za svoj kmečki poklic izredno izobražen.

Te dni je mož nenadoma brez sledu izginil pod okolnostmi, ki dajo slutiti, da se je zgodil zločin. V sredo, dne 28. marca je pobiral po župniji članarino za kmetijsko podružnico. Ob 8 zvečer so ga še ljudje videli odhajati od hiše kmeta Mlinariča v Očeslavcih v smeri proti domu. Od takrat naprej pa ni o njem ne duha ne sluha več. Klub neprestanemu iskanju prebivalstva in oblastnih organov, se ni dosegel mogla najti za njim nobena sled. Sumi se, da gre za političen umor. Upamo, da bo nadaljnja preiskava prinesla nekaj luči v to zagonecno zadevo.

Plenarna seja občinskega zastopa v Trzinu

V znamenju treznega občinskega gospodarstva se je vršila v petek 30. marca redna občinska seja mestnega odbora. Po prečitani zapisniki, ki se je odobril brez izpremembe, je podal g. Lončar zanimivo poročilo o tekočih zadevah občinskih poslov. Iz poročila posnemamo, da naj se občinski proračun v toliko izpremeni, da se vne se postavka za bolnico kot izredna in za kritje te postavke kot izredno darilo tržiške predilnice 100.000 Din. Za velikodušni dar izreče mestni svet darovateljci svojo iskreno zahvalo.

Občina je kupila Malijev vrt, kjer bo stal dečji dom. Kupnina je plačana in svet prepisan na občino. Z deli se prične takoj, ko bo dopuščalo vreme. Končno je tudi licitacija za popravilo kolodvorske ceste potrjena in je podjetnik g. Dedeč z deli že pričel.

S 1. aprilom bo uklenjeno samostojno zdravstveno okrožje za mesto Trzin in sponojeno z okolišmi. Pri sejah občinskega odbora je sicer napel vse sile, da se to ne zgodi, toda večina njegovim argumentom ni bila pristopna in je sprejela nove urede, čeprav so zdravstvene naloge mesta Trzin povsem druge kakor one njegove okolišce. Na današnji seji bo sestavljen, odnosno odobren tudi proračun zdravstvenega okrožja in naj ga mestni svet sprejme, kot ga predlaga finančni osek.

Posojilo za občinsko stanovanjsko hišo je odobreno. Na nasvet občinskega odbora je vložil prošnjo za takse prosto posojilo. Ta prošnja kljub vsem uргamcem še do danes ni rešena tako, da bi bilo mogoče posojilo

Danes in jutri v petek ob 5, 6, 7, 8 in 9.

Pasijonski film:

„NAŠ ODREŠENIK“

Jezus Kristus

Rojstvo, dušični, trpljenje in smrt. Vstajenje in vnebohod.

KINO »LJUBLJANSKI DVOR«

— V soboto je kino zaprt! —

realizirati. Zato še tudi niso dela razpisana. Danes pa predlaga, naj se izvrši razpis del ne glede na dovoljenje za odpis takse, ker se ne sme zamuditi ugodnega časa za zidavo. Mislilo se je tudi na to, da bi se kupila od bratov Malijev šupa Mantua in se preizdala v stanovanja. Ta načrt pa bi bil mnogo dražji, kakor bo nova stavba, zato se je opustil.

Od vojaške oblasti je prejel zagotovilo, da Tržič zaradi dotacije male municije lahko mirno spi, ker je vsaka nevarnost izključena.

Po poročilu se je vnela živahna debata, v katero so posegli skoro vsi odborniki. Sklep je bil, naj se takoj prične s stavbo občinske stanovanjske hiše. Občina bo naša privatnikom, ki hočejo zidati, svet in vse mogoče ugodnosti, prav tako pa tudi zadržam, ki so si nadele plemenito nalogo olajšanja stanovanjske bede.

Proračun zdravstvenega okrožja izkazuje 44.000 Din izdatkov in prav toliko dohodkov. Pobirale se bodo v ta namen 98 odst. doklade na vs. dokladam povržene davke, izvenzem hišno najmarino.

Nato je stavil finančni osek predlog za najetje vodovodnega posojila v znesku 250 tisoč dinarjev, da se položi še ena dovodna cev iz zajemalnika do rezervarja. Na to cev naj se priključijo odprti hidranti, katerih potrebuje Tržič okoli 11. S položitvijo druge cevi se kapaciteta tržiškega vodovoda po mnenju strokovnjakov dvigne za toliko, da bo zadostila vsem potrebam bodočnosti in bodo imeli vsi višje ležeči kraji vedno dovolj vode. Predlog finančnega odbora je bil soglasno sprejet. Zupanstvo pa se je naložilo, naj tudi ta dela takoj razpiše in naj ne prosi za takse prosto posojilo.

Pri slučajnostih se je razvila prav zanimiva debata o samostojnem predlogu občinskega kluba socialistične stranke, naj mestni svet protestira proti ukinitvi stanovanjskega zakona. Tu so naenkrat prenehala politična načela. Nehote sta se napravili dve grupi. Ena je zagovarjala ukinitve in prenos poslov na občino, druga pa ne. Tržiški posestnikom na veliko čast je bilo ugotovljeno, da se v Trzinu samem ni pripetil še noben slučaj pretranih zahtev, temveč so se vsi spori mirno in v zadovoljnost rešili. Glede na to je občinski svetnik g. Markelj predlagal, naj se odstavi socialistični predlog z dnevnega reda, ker bo v Trzinu stanovanjsko vprašanje ugodno rešeno. Večina se je izrekla za ta predlog.

Kdo hujska?

(Dopis iz krogov prodajalcev premoga.)

Včerajšnji »Slovenec« je na prav nekvalificiran način napadel dve panogi obrtnikov, češ, da sta neupravičeno zvišali cene za svoje blago, pri tem pa, da navajata za vzrok povišanje oblastnega davka in da hujskasta proti oblastnemu odboru. Ob tej priliki seveda ne pozab; žigosati jih za naviljale cen in kliče na pomoč državnega pravdnika.

Cena premoga v vrelah se je nedavno res zvišala za 2 Din pri 50 kg, od česar v naprej odpade pol dinarja na oblastni davek. Ta davek plačajo trgovci že ob prevzemu barga, ki jim leži tudi po ves mesec v skladišču. Oblastni odbor nič ne vpraša, koliko se premoga raztehta, koliko ga gre v prah in koliko je odjemalcev, ki ne plačajo ne premoga in ne oblastnega davka. Oblastnega odbora nič ne zanima delstvo, koliko je bilo prav v zadnjem času premoga pokradenega, zaradi česar se je v prvi vrsti morala povišati cena; naj vendar gre enkrat »Slovenec« člankar na prosti tir glavnega kolodvora, ali pa na tře v Zelenci jami in v Zalogu, pa se bo na lastne oči prepričal, kako kradelo razmi individualni premog iz vagonov in ga nosijo ven vrečo za vrečo! Naj vpraša oblastni odbor železniško ali policijsko direkcijo, kolikokrat so trgovci s premogom prosili za intervencijo in zaščito svojega blaga, žal, brez uspešnosti. Pa naj vpraša kar trgovce same in izvedel bo, da jim je v zimskih mesecih konstantno manjkalo pri vsakem vagonu po 400, 500, tudi 1000 kg premoga in še več! Potem pa naj gospodje prečitajo paragraf 86. odst. 1/1 Saobr. uredb, ki pravi, da železnica ne jamči za primanjkljaje blaga, ki se prevaža v odprtih vagonih. Če se v Trbovljah naloži 20 ton premoga, v Ljubljano ga pride samo 10 ton, nima trgovec možnosti do povračila škode, pač pa lahko plača, da bo izguba še večja, 60 Din za uradno tehtanje, učinski zapisnik in takso. Če pa se spusti v civilno tožbo, riskira dolgotrajen proces skozi vse instance, ki ga pa končno še lahko izgubi. Kadar bo oblastni odbor dosegel, da ne bo blago trgovcev s kurivom tako brez vsake zaščite izročeno na milost in nemilost tatovom, tudi trgovci ne bodo zviševali cen.

Kar pa se tiče zakona o navtljanju cen, — kar sem z njim! Prodajalci premoga bodo pač z največjo lahkoto dokazali, da delajo namesto z dopustnimi 25 % v najboljšem primeru in največ z 10 % zaslužka. Končno pa je »Slovenec« člankar sam sebe pošteno udaril po zobeh. Medtem ko uvodoma trdi, kar je pravilno, da spada premož med življenjske potrebščine, zaključuje zaneseno svoj člančič z besedami: ali naj bi oblastni odbor obdavčilo mesto žganja rajše moko, kruh, meso itd.? — Če je premož luksus, potem ni življenjska potrebščina, če pa je življenjska potrebščina, zakaj so ga obdavčili! In če se oblastni odbor šele naknadno zaveda odločnosti tega davka, naj ne valj krivde za neznanost zvišanje cen na prodajalce premoga, nego kaj ta davek zopet čimprej odpravi.

Kulturni pregled

Ljubljanska drama

Začetek ob 8 zvečer.
Četrtek, 5. I. N. R. I. Znižane cene.
Petek, 6. ob 4. popoldne, I. N. R. I. Znižane cene.

Sobota, 7. Zaprt.

Nedelja, 8. ob 3. popoldne: I. N. R. I. Znižane cene. — Ob 8. zvečer: »Cyranos de Bergeracs«. Znižane cene. Izven.

Ljubljanska opera

Začetek ob pol 8. zvečer.
Četrtek, 5. Zaprt.
Petek, 6. Zaprt.
Sobota, 7. Zaprt.

Nedelja, 8. ob pol 8. zvečer: »Carmen«. Gostuje gosp. Marij Simenc. Izven.
Ponedeljek, 9. ob 3. popoldne: »Fidelio«. Ljudska predstava. Znižane cene. — Ob pol 8. zvečer: »Lady X«. Ljudska predstava. Znižane cene.

Torek, 10. Zaprt.

Mariborsko gledališče

Četrtek, 5. ob 3. popoldne: »Pasijon«. Kuponi. — Ob 8. zvečer: »Stabat mater«. Prvič. Izven.

Petek, 6. ob 3. popoldne: »Pasijon«. Kuponi. — Ob 8. zvečer: »Stabat mater«.

Ponovitev »Pasijona« v ljubljanski draml. Opozarjamo na uprizoritev pasijonske igre

I. N. R. I., ki se vrši še v četrtek zvečer in v petek popoldne ob 4. v ljubljanski draml. Zadnji uprizoritvi pasijonske igre sta na velikonočno nedeljo in velikonočni ponedeljek ob 3. popoldne. Za vse te predstave veljajo znižane cene.

Gostovanje gosp. Marija Simenca v ljubljanski operi. Kakor že javljeno, gostuje na velikonočno nedeljo zvečer ob pol 8. v ljubljanski operi odlični tenorist gosp. Marij Simenc, in sicer v operi »Carmen«. Ostala zasedba običajna. Uprava opozarja, da se vrši gostovanje odličnega gosta pri običajnih opernih cenah. Popusti za to predstavo ne veljajo.

Strindbergovo »Veliko noč« ima sedaj na repertoarju Narodno gledališče v Zagrebu.

Poljski povelj v Ljubljani. V sredo, dne 11. t. m. se pripelje v Ljubljano poljski železničarski pevski zbor »Haslo« iz Poznanja. Društvo se je udeležilo velikih čeških pevskih slavnosti o priliki velikonočnega pevskega festivala Češke pevkeve obce. Pevci potujejo po vsej Jugoslaviji in prvi koncert katerega prirede v naši državi, se vrši v Ljubljani v sredo 11. t. m. ob 8. zvečer v dvorani Filharmonične družbe. Vstopnice za ta zanimiv koncert bodo od sobote dalje v predprodaji v Matici knjigarni po običajnih koncertnih cenah.

Sporod koncerta, ki ga prirede »Die Wiener Sängerknaben« v Ljubljani v četrtek, dne 12. aprila zvečer v unionski dvorani: 1. Josip Haydn: Lektarnar, komična opera v enem dejanju. Upriporil je opero T. Schwandner, muzikalno vodstvo je v rokah prof. Henrika Müllerja. Vse uloge te opere izvajajo dečki v kostumih. Drugi del koncerta obsega razne cerkvene in posvetne skladbe za dvo, tri in štiriglasni stavek s spremljevanjem klavirja. Izvajajo sledeče dela: Schubert: Valsica; Pierne: Yantis; Grieg: Solvejgina pesem; dalje Schubert: 23. psalm; Goller: O quam su avis est ter stara povelja iz 14. stoletja; Josip, ljubi moj Josip. Tej sledijo Uspavanka od Tauberja, Gluckov Popolniti v žagi in Majska vožnja od Flegerja. Predprodaja vstopnic v Matici knjigarni.

Ljudska univerza v Mariboru. Koncert ljubljanske pianistke Jadvice Poženelove dne 2. t. m. je imel očitno vzgojni značaj. To potrjuje okolnost, da je bil namenjen izključno francoski glasbi, tako da so stali mimo naš francoski skladatelj od Rameaua dalje in da se je polagala posebna važnost na francoske impresioniste (Debussy, Severac), ki so našli v Poženelovi jako dobro interpretirano in v publiko prav hvalažno poslušalstvo. Sporod večera je bil večinski programatičnega značaja in marikatorska ekskludacija bila izbrana zaradi svoje notranje vrednosti, temveč zaradi svoje tehnične strani, a katero se pianist na splošno uveljavlja bolj prepričljivo. Kljub temu je

bil večer zanimiv, tem bolj, kar je gosp. prof. Družević pred pričetkom koncerta pripravil občinstvo na estetično stran s primernim uvodom in poleg tega podal nekaj ilustracij, ki važnejšim kosom. O koncertantih samih ni treba, da se podrobneje izrazimo. Dovedel jo je k nam že gotov sloves iz ujenega gosodanjskega delovanja, čemer je dalo duha tudi civilno občinstvo, ki ji je že ob razstopu in tudi po vsakem kosu navdušeno aplaudiralo.

J. K.

Bachovi moteti št. 8 in št. 6 je izvajalo te dni na javni produkciji hrv. pevsko društvo »Kolo« v Zagrebu. Kapelnik g. Srečko Kumar je dirigiral mešan zbor pevcev in pevk, ki je štel 150 grl. Sodelovali so tudi gojenci zagrebske Glasbene akademije.

Znižane plače gledaliških igralcev v Zagrebu. Počeniš s 1. aprilom se je mesečna dotacija zagrebskemu Narodnemu gledališču iz državne blagajne znižala tako, da prejema zavod posimalno mesto dosedanjih mesečnih 976.489 Din le 562.500 Din. Uprava zavoda je stala pred alternativno, da odpusti delo osebja, ali pa da zniža plače igralcev. Stori la je poslednje. Ta ukrep ni zadel edinele kontraktualcev, za katere je obljubila državna blagajna poseben prispevek v znesku 600.000 Din. Sedanje stanje pa bo trajalo samo do 1. avgusta 1928, ko se bo odločilo, kakšna usoda zadene zavod v bodoče. Če bo državna blagajna v tem času gledališču odtegnila svojo pomoč, se bo zavod moral reorganizirati, da se reši popolnega propada.

Domače vesti

Izpremembe v železniški službi. Dosedanji šef železniškega postaja Zidani most Franc Bezek je premeščen v Maribor v ekspozituro kontrole dohodkov, trajno pa so upokojeni v področju ljubljanske direkcije državnih železnic: Aleksander Hovanski, Alojzij Valis, Karel Ogorevc, Miha Skrljovnik, Jakob Encl, Andrej Bajec, Anton Tominc, Ludovik Kaspar, Josip Marcon, Josip Ekart, Karl Pfaf, Matija Bevc, Anton Fogler, Franc Karner, Matevž Zagorec, Ivan Dovgan, Anton Hertner in Peter Šarc.

Izpremembe v državni službi. Dr. Josip Bernot, doslej v ministrstvu za zunanje zadeve, je imenovan za tajnika pri našem poslanstvu v Budimpešti. Absolvirani filozof Stanko Petelin je imenovan za suplenta na I. državni gimnaziji v Ljubljani.

Sarajevo zahteva šumarsko in rudarsko fakulteto. V mestni posvetovalnici v Sarajevu se je predvčeršnjim vršila anketa, katere so se udeležili zastopniki vseh kulturnih društev ter zastopniki samoupravnih in civilnih oblasti. Razpravljalo se je o vprašanju šumarske in rudarske fakultete v Sarajevu. Dva referenta Udruženja inženjerjev sta podala obširne referate. Po daljši diskusiji je bil izvoljen poseben odbor, ki naj stori potrebne korake, da se v Sarajevo premostita montanistični oddelki ljubljanske tehnične fakultete ter beogradska šumarska fakulteta. Sprejeta je bila resolucija, ki se predloži kompetentnim faktorjem Sarajevske kampanje se torej sistematično nadaljuje.

Madžarska mornarica na Jadranu. Po vestih iz Budimpešte se snuje tamkaj madžarsko parobrodarsko društvo, ki naj bi vršilo prekoceanjsko službo. Sedež društva bo Reka. Razen madžarskega bo pri tem društvu udeleženi tudi italijanski kapital.

Delegacija glavnega mesta Praga na čelu s primorjem dr. Baxom s soprogom, skupaj 16 članov bo po Beogradu dne 22. aprila posetila Zagreb in se istega dne zvečer pripeljala z vlakom v Ljubljano. V Ljubljani ostane delegacija dne 23. aprila in obišče tudi Bled.

Občinske volitve v Dol. Lendavi. Pri občinskih volitvah 1. t. m. so prejele: meščanskopodarska lista 80 glasov (4 odbornike), SLS 81 glasov (5 radikalov 89 (5) in madžarska 186 (11). Z lepim uspehom so zadovoljne vse prve tri slovenske liste, o katerih je upati, da se bodo sporazumele za skupno delo v korist Dol. Lendavi.

Smrtna kosa. V Ljubljani je včeraj neznatoma umrl, zadet od kapi finančni svetnik g. Makso Debevc. Pokojnik je bil rojen l. 1870. v Kamniku in je maturiral v Novem mestu. Juridične študije je končal na Dunaju in nastopil svojo prvo službo pri finančnem ravnateljstvu v Ljubljani, kjer je služboval nepretrgoma polnih 30 let. Bil je vreden in delaven uradnik in vedno iskren ter naklonjen svojim tovarišem. Bodi mu ohranjen trajni spomin! Težko prizadeti rodbini naše iskreno sožalje!

Degradiranje razrednih pošt v pogodbenih poštah. Ta mesec se je imelo 45 pošt v Sloveniji preurediti v pogodbene pošte. Pri tem bi bilo prizadeto posebno pošto uradništvo pa kolikor toliko tudi poštne kraje. Na pritožbo nekaterih pošt, ki naj bi se degradirale v pogodbene pošte urade, je ministrstvo odredilo, da onih 45 razrednih pošt ostane pri tem, kar so. — V beogradske, škopske in cetinske direkcije je vsaka še manjša pošta državna pošta IV. razreda, a pri nas naj bi pošte II. razreda postale pogodbene pošte? V Sloveniji je že ta posebnost, da je približno 50 pošt, ki niso ne državne ne pogodbene!

Prepovedan inozemski tisk. V našo državo se ne smejo uvažati: proglas Marka Fil. Vujava »Kolonijski iskanje Hrvatov, Srba i Slovenaca«, madžarska brošura »Madžarski Katihizis«, ki jo je izdal madžarski prosvetni svet, ter italijanski list »Maramo«, ki izhaja v Trstu.

Zupanova jama pri Grosupljem. Širši javnosti je znana krasota podzemeljske »Zupanove jame«, v kateri se blišči na tisoče krasnih kapnikov stalagmitov in stalaktitov. V jami je bil sprva dohod zelo težaven, zato je društvo za ureditev podzemskih jam v Ponovi vasi napravilo po jami stopnice in hodnike, tako da je sedaj dohod vsakomur lahko dostopen. Jama je tudi primerno razsvetljena. V jami so potrebne še nadaljnje ureditve, kar pa je združeno z ovrzomnimi stroški. Društvo nima denarnih sredstev, zato bo priredilo efektivno loterijo, katere čisti dobiček se bo uporabil za nadaljnjo ureditev jame. Cena posameznih srečk je 5 dinarjev. Prijatelji prirode, kupujte srečke! Podpirajte društvo, ker s tem pomagate do nadaljnje ureditve naravne podzemeljske krasote, ki ne zaostaja za Postojnsko jamo. Dostop v jamo je dovoljen redno vsako prvo in tretjo nedeljo in binkošti t. l. Izredno pa na velikonočni in novembra t. l. nedelje.

Album slovenskih književnikov. Založila Tiskovna zadruga v Ljubljani. Uredil dr. Janko Šiebing. Četrta, 139 strani slik v barvotisku in 29 strani teksta. — Pred nami je monumentalno delo, kakršnega smo dosedaj pogrešali na domačem knjižnem trgu in s kakršnim se morejo ponositi le veliki narodi. Razkošno opremljeni album nam dostojno predstavlja 267 moških, ki so od početka naše književnosti pa do današnjih dni kakorkoli pomagali graditi našo prosveto: to je predvsem pomorna vrsta naših leposlovcev, poleg njih se vrste znanstveniki, šolniki, narodni buditelji, uredniki, publicisti različnih naziranj in smeri. Vsaka stran prinaša v časovnem redu po dve sliki idejnemu sorodnih književnikov, enaistotiri glavni stebrov našega slovenskega pisateljskega zasluga. Iz albuma bodo zajemali

globlje umevanje vsi, ki ljubijo in spoštujejo slovensko knjižo. Album ni namenjen samo literarnemu zgodovinarju in šolskim knjižnicam, profesorjem slovenščine in učiteljem ne samo pristašem kakšnega posebnega kulturnega ali političnega programa, ampak vsaki slovenski hiši. Omikana rodbina ga bo s ponosom položila na svojo mizo, na obrazci, ki žive daleč od kulturnih središč, se bodo čutili ob njem živele združeni z velikimi duhovnimi toki minulih in sedanjih dni. Uvažujoč, da more »Album slovenskih književnikov« le tedaj doseči svoj namen, ako bo dostopen vsakemu kupcu, mu je določilo založništvo ne glede na bogato opremo in visoke stroške skrajno nizko ceno, ki velja do 5. maja 1928 broširana 130 dinarjev, elegantno po izvirnem umetniškem načrtu v platno vezan, v omotu in kartonasti kaseti pa 160 Din. Po 5. maju bo veljala broširana knjiga 150 Din. vezana 180 Din. Album toplo priporočamo kot najlepše velikonočno darilo.

Izsekavanje gozdov v Prekmurju. Proti zlorabam pri izsekavanju gozdov v Prekmurju so nekatere občine vložile pritožbe pri ministrstvu šum in rudnikov ter pri velikemu županu v Mariboru. Kakor se doznava, so odrejane posebne komisije, ki bodo preiskale, v koliko so te pritožbe utemeljene.

Sušak dobi taksamo/re. Pri mestnem poglavarstvu na Sušaku se je predvčeršnjim vršila seja delegatov Društva za pospeševanje turizma, na kateri se je razpravljalo o znižanju tarife za avtomobile in kočije. S 1. majem morajo avtomobili uvesti taksametre, kočije pa znižati svoje cene za 25 odstotkov pri vseh voznikih.

Za Veliko noč!

Sreski poglavar obsojen na 6 mesecev zapora. V torkes se je v Jagodini nadaljevala razprava proti bivšemu sreskemu poglavarju Kazimiroviču. Najbolj zanimivo je bilo pričevanje nadzornika sreskih zaporov, ki je izpovedal, da je sreski poglavar Kazimirovič tako tolkel pokojnega Stamenka Savica, da se mu je pri tem zlomila palica. Obsojeni so bili: Kazimirovič na 6 mesecev težke ječe, bivši pisar Petar Petrovič in orožniški poročnik Vjekoslav Fabič na 1 leto, dočim je bil kaplar Lazar Kulović oproščen. Vsi obsojenci so dolžni, da plačajo sodniške stroške. Poleg tega morata plačati Petrovič in Fabič skupno 5000 Din ženi pokojnega Savica in po 8000 Din mladoletnim otrokom za zdravljenje. Za pogrebne stroške in spomenik morata plačati 3000 dinarjev.

Knicke-Bocker

še vedno najmodernejše hlače. V najmodernejših vzorcih jih dobite kakor tudi krasne moderne obleke za gospode po brezkonkurenčnih cenah pri tvrdki

FRAN LUKIČ, Stritarjeva ulica

Tatvina vrednostnih papirjev — svarilo pred nakupom! Dne 29. marca t. l. mi je bilo ukradenih na progi Zidanimost-Celje v vlak, ki prihaja ob 8. uri zvečer v Celje: 10 komadov 2½% ratne štete v nominalni vrednosti po 1000 Din s kuponci 1. II. 1929 in sicer ser. 1 št. 80, 81, ser. 7 št. 985, 986, ser. 10 št. 215, 459, 461, ser. 11 št. 287, 289, 290. — Svarim vsakogar pred nakupom teh vrednostnih papirjev in prosim, da se mi osebo, ki bi event. te papirje ponujala v nakup, takoj javi proti nagradi. — Ivo Čater, Celje.

Za Veliko noč

priporočam cenj. občinstvu nakup vseh vrst »ORO« čevljev trpežnega ročnega izdelka, po najnižjih cenah. — Tovarniški čevlji se prodajajo pod lastno ceno, dokler zaloga traja. MATEJ OREHEK, Ljubljana, Kolodvorska ul. 26.

Požar v Splitu. V krofaški delavnici tvrdke Tome Mitroviča v Splitu je prošlo nedeljo izbruhnil požar, ki je poslopie popolnoma uničil. Škoda se ceni na 500.000 Din.

Po desetih letih zopet v domovini. Na Sušak je te dni prišel iz Sanghaja bivši jugoslovanski prostovoljec Ilija Lukič iz Bosanske Gradiske. Priporočeval je čudne svoje dogodivščine, kako je kot bivši avstrijski vojak pobegnil v Rusijo in tamkaj vstopil v prostovoljsko legijo. Boril se je v Dobrudži in bil tamkaj ranjen. Kot ranjenec je prišel zopet v Rusijo in se tamkaj oženil. Pozneje je šel na Kitajsko, kjer je bil v Sanghaju več let uslužben kot sluga. Ko si je nekoliko prislužil, se je podal na pot v domovino in te dni je z ženo in dvema otrokoma došel na Sušak brez pare v žepu.

»FURMOTO« najsijajnejše čistilo in polirno sredstvo za **POHIŠTVO.**

„Mussini“

Oljmate barve za umetnike in slikarske potrebščine se dobi pri STANE DERGANČ, d. z o. z. LJUBLJANA, Pred škofijo št. 20.

Zbrali so zanj 1000 Din in mu omogočili vrnitev v rodni kraj Bosansko Gradsko.

Pozor, delodajalci! Delniška tiskarna v Ljubljani ima v zalogi seznamke, v katere se vpisuje vsak mesec odtegnjeni davek za zaposlenih in nameščenih oseb. Ti seznamki so potrebni vsakemu delodajalcu, ker jih predpisuje pravilnik za davek na dohodek od nesamostalnega dela in poklica (uslužbenki davek).

Dražba občinskih lovišč v radovljanskem srezu. Lovi spodaj označenih občin se bodo oddajali potom javne dražbe v zakup v uradu sreskega poglavarja v Radovljici za dobo od 1. julija 1928 do 31. marca 1933. z začetkom dražbe vsakokrat ob 9. uri po nastopnem vrstnem redu: v soboto dne 2. junija za občine Begunje, Bled, Boh. Bistrica in Gorje; v torkes dne 5. junija za občine Jesenice, Kropa, Lesce in Ljubno; v soboto 9. junija za občine: Mošnje, Ovsje, Predtrg, Radovljica in Rateče. Zakupni in dražbeni pogoji so na vpogled v uradu sreskega poglavarja v Radovljici v običajnih uradnih urah.

PRIZNANO najboljša oblačila pri najnižjih cenah nudi renomirana tvrdka **J. Maček** Ljubljana, Aleksandrova c. 12.

9 — Din dnevno odplačilo

in tekom 11 mesecev je najnovejši **Elektrolux sesalni aparat za prah** popolnoma Vaš. Zahtevajte brezplačno predvajanje od Tehna družbe z o. z. Ljubljana, Mestni trg 25/1 telef. 25—80.

Pri želodčnih in črevesnih boleznih priporočamo uporabo narodne »Franz-Josefov« grenčice k dobri prebavi, prebavnih organov postanejo zopet sveži, te na ta način lahko dovažajo hranilne snovi v kri. Zdravniki priporočajo grenčico »Franz-Josef« posebno onim ljudem, ki nimajo prilike se gibati. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

Vsaka dama se za mal denar elegantno obleče pri P. MAGDIČ, Ljubljana.

Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobljeno perilo v najlepšo izvršitev.

Največja senzacija za velikonočne praznike bo na stotine slonov v vefilmu

Chang

Takega filma Ljubljana še ni in ga ne bo več videla.

KINO »DVOR«

Iz Ljubljane

Jubilaj zavednega narodnjaka. Danes praznuje v ožjem rodbinskem krogu svojo šestdesetletnico g. Gjuro Gorjup, uradnik TPD v Ljubljani. Jubilantu, ki je tekom svojega štiridesetletnega službovanja v Trbovljah v kritičnih predvojni političnih razmerah vselej odkrito priznaval svoje napredno politično prepričanje, iskrene čestitke. Še na mnoga leta!

Oficirski dom v Ljubljani. V Ljubljani se je vršil te dni zbor oficirjev ljubljanske garnizije ter je bila izvoljena nova uprava Oficirskega doma, ki ni tvorilo: predsednik brigadni general Dragomir Popović, podpredsednik polkovnik Gjorgije Bulić, poslovodja podporočnik Atanasije Stanimirovič, domačin kapetan Branko Kozobarič, blagajnik poročnik Jakob Kuharič, knjižničar poročnik Mladenović, člani uprave pa so: podpolkovnik Fran Dolinšek, major Mitar Popović, major Ralko Nikolič, major Stevan Živković, major Milorad Sutić in rezervni poročnik Karel Fabijani.

Vremenska napoved za velikonočne praznike je vsekar ugodna. Računati moremo na lepe dneve, ki naj nam pa prinesejo tudi užitka. Za sportno publiko je preskrbela SK Ilirija s tem, da je povabila za praznike na odigranje dveh tekem eno najboljših madžarskih nogometnih moštev Kispesit G. C. iz Budimpešte. Vsekakor senzacionalna sportna prireditve za Ljubljano. Pričetek tekem oba dni ob 16. uri. Predprodaja vstopnic v trg. Gorec in trafiki Sever.

Oglejte si **kamtarne**

couvertote ševlote in različne karaste blagove za moške obleke. **JOS. ŠLIBAR LJUBLJANA, STARI TRG št. 21.**

Za pomladansko sezono

si ne oglejte samo izložbo, ampak tudi posetite našo trgovino z izbrano zalogo najmodernejših vzorcev **JOS. ROJINA, Aleksandrova 3.**

Življenje in umiranje v Ljubljani. Glasom uradnih podatkov mestnega fizika se je meseca marca rodilo v Ljubljani 140 otrok (68 moškega, 72 ženskega spola), med temi 3 mrtvorojenci, umrlo pa je 52 moških in 46 žensk, skupaj torej 98 oseb in sicer: za jetiko 20, za ostarelost 10, za pljučnico 8, za boleznijo na srcu 8, za rakom 6, za pritrjeno slabostjo 4, za škrlatinko 1, za davico 1, za influenco 1, za vnetjem možganske mrene 1, za boleznijo na želodcu 1, za krčenjem jeter 1, za porodniško mrzlico 1, vsled drugih naravnih smrtnih vzrokov 29, vsled smrtnih neizgode 3, 1 oseba pa je izvršila samomor. Na nalezljivih boleznih je

obolelo 63 oseb: 46 na ošpicah, 8 na škrlatinki, 5 na šenu in 4 na davici.

u— Drobna policijska kronika. Od torika na sredo so bili policiji prijavljeni naslednji dogodki: 1 tatvina kolesa, 1 tatvina ribje mreže, 3 telesne poškodbe, 1 izgred, 3 prestopki kaljenja nočnega mira, 1 prestopke pijanosti, 2 prestopka nedostojnega vedenja 2 prestopka pasjega kontumaca, 1 prestopke prekoračenja policijske ure in 12 prestopkov cestnega policijskega reda. Zaradi pijanosti je moral v policijski zapor neki Janez Č. Sledila mu je tja že dolgo zaradi tatvine zasledo — Elza P

Pride! Naš jugoslovanski filmski umetnik **Svetislav Petrovič** v razkošnem vefilmu **Sirena** **Kino Ideal**

u— Pred tatovi ni varna nobena stvar. Upokojeni strojevodja Ivan Brečelnik, stanujoč v Veliki čolnarski ulici št. 21, je pred par dnevi nastavlil v tako zvanem Lahovem grabnu v Mestnem logu okrog 7 m dolgo, skoro novo ribjo mrežo. Pustil jo je tamkaj čez noč, kar pa se mu je maščevalo. Do vode je prišel pomoči neznan ribji tat, ki ni pobral samo rib, marveč si je prisvojil tudi nad 400 Din vredno mrežo.

u— V Domžalah zaplenjeno kolo. Pred nekaj dnevi je neki nepoznan moški pustil pred kolodvorsko restavracijo, v Domžalah moško kolo znamke »Eskaa« št. 82.427. Kolo je v splošnem dobro ohranjeno. Ker ni bilo mogoče ugotoviti lastnika, je kolo zaplenila orožniška stanica. Kakor se domneva je kolo pustil v Domžalah bržkone kak kolesarski tat, ki si je kolo prisvojil v Ljubljani ali okolici.

Iz Maribora

u— Za zgradbo novega mestnega kopališča na Dravi so prispeli že štirje načrti. Ako bo zemljišče na Felberjevem otoku ali pa Scherbamumovo ob Koroški cesti predrago, se bo izbral prostor ob Pobrežju blizu železniškega mostu ali pa pri Kamnici, kjer se potok iz Rošpaha izliva v Dravo.

u— Jadranska straža priredi dne 7. junija t. l. svojo veliko vrtno veselico v kladu ci o sodelovanju vseh slovenskih društev v Mariboru, na kar že sedaj opozarjamo občinstvo ter prosimo bratska društva, da opustijo za ta dan eventualno nameravane prireditve. Ta prireditve Jadranske straže naj bo prava narodna namizna zabava za naš Jadran, da ga ohranimo neokrnjenega veliki Jugoslaviji. Na ta način pokažemo, da vemo in znamo ceniti pomen moria tudi na naši najbolj severni granici skrajne domovine Bratska društva na svojo soudeležbo prijavijo veselilnemu »odseku Jadranske straže« — Oblastni odbor.

u— Olepšavalno društvo bo v vzpodbudo okrašenja oken s cvetlicami izdalo prebivalcem za vzorno olepšanje stanovanj lično izdelane diplome. Za mestni park bo pa tabavilo dva labuda, ker je dosedanj, po sodbi večakov 80 let star, nedavno preminul. Nad 30 let se je z njim zabavala mariborska mladina.

u— Sprememba posestev. Tovarnar Ivo Bratuž iz Ljubljane in odvetnik dr. Komaroviča sta prodala svojo hišo v Slovenski ulici št. 20. slaščičarju Koserju za 338.000 Din. Posestnik Jakob Toplak v Strmi ulici je kupil za 125.000 Din hišo št. 3 v Strmi ulici od posestnice Eberjeve. Posestnica Kirbiševa na Aleksandrovi cesti je prodača soboslikarskemu mojstru Lorberju v Vetrinjski ulici svojo hišo za 33.000 Din. Posestnik Pirš pa je prodal svojo hišo v Tkaški ulici za 37.000 Din. Mariborski parni mlin Scherbaum in sinovi je prodal za 299.000 Din hišo v Vetrinjski ulici z gospodarskim poslopjem Adolfu in Mariji Kos na Clavnem trgu. Spodještaterska ljudska posojilnica je kupila od posestnice Wolfve v Gosposki ulici št. 29. hišo za 930.000 Din.

u— Iskanje zaslužka. V zadnjem tednu je pri borzi dela v Mariboru iskalo dela 99 moških in 35 ženskih delovnih moči. Na razplogo pa je bilo samo 8 službenih mest. Od začetka leta do konca marca je iskalo zaslužka 1931 oseb. Službenih mest je bilo na razplogo 921. 549 oseb je delo dobilo, 1201 jih je odgovorilo iz mesta, 647 so jih pa črtali iz evidence.

u— Draginja na trgu. Pred prazniki poskožilo redno ceno na trgu. Mleko je sedaj že po pet dinarjev litr. O tržni kontroli se je že govorilo na zadnji seji občinskega sveta in so vsi občinski odborniki soglašali v tem, da dosedanja kontrola ne zadostuje in da je treba tržno nadzorstvo preurediti.

u— Tihotapljenje saharina. Studenška orožniška patrulja je na potu v Radvanje ustavila nekega moškega, ki je nosil precej-

šen nahrbtnik. Mož so se izgovarjal, da ima v nahrbtniku moko. Ko pa so tovor pregledali, so našli v njem 498 škatlic saharina v skupni teži 5 kg. Tihotapca, ki je doma iz Boča in se pše Ivan Jarc, so oddali v sodne zapore.

Iz Celja

u— Občni zbor kraj. org. SDS Celje-okolica se je vršil v torkes zvečer v gostilni Sokolskega doma v Gaberju. Po poročilih funkcionarjev šteje krajevna organizacija 212 članov, torej napredek. Iz poročila občinskih odbornikov posnemamo, da je naša delegacija v polni meri vršila svojo nalogo. Pri volitvi odbora je bil na izrecno željo dosedanjega predsednika g. Kukovca, da se razbremenijo, ker ima že preveč funkcij pri občini in v društvih, izvoljen za predsednika g. Franjo Smid, geometer v Zavodni, za podpredsednika pa g. Milan Četina in Lovro Ota.

u— Umrle so tekom meseca marca v mestu Celju 4 osebe, v javni bolnici 32 oseb, med temi 5 iz Celja, 6 iz celjske okolice, ostali pa iz drugih okrajev Slovenije.

u— Smrt v valovih Savinje. Manjše samomorov pričena razsajati tudi v Celju. Pred nekaj dnevi se je ustrelil 15 letni dijak, predvčeršnjim se je neka žena hotela obesiti, a je bila še pravočasno rešena, včeraj pa je poiskal smrt v valovih Savinje krojaški pomočnik Franc Eriavec, 52 let star, rojen v Solčavi v Gornji Savinjski dolini. Dopoldne okrog 10. ure so opazili dečki, ki so se vračali iz parka čez Pallosovo brv, da leži pri drugi poli v vodi odrasčen moški. Javili so takoj policiji, ki je avizirala gasilce. Ti so z drogi potegnili utopljenca na suho. V utopljenca so spoznali Eriavca, ki je bil zaposlen do zadnjega aprila pri krojaškem mojstru M. Zabukovski. Bil je dober in priden delavec, tih a tudi neryozen. Često je bolehal. Koncem meseca je sam pustil službo. Dasi ni bil pijanec, je zadnje tri dni popaval po raznih gostlinah. Poslednji dan so videli Eriavca v Gozdni restavraciji. V pijanosti in duševni razdvojenosti se je ponoči menda pri moškem kopališču podal v vodo in se utopil. Voda ga je zanesla do mostiča, kjer je obvisel na pol. Znakov kaknega nasilja ni bilo nobenih. Je na levi strani čela je imel kožo prebito, kar pa je najbrž posledica udara ob stebel.

u— Celjske banke po sklepu Društva bančnih zavodov na velikonočno soboto ne bodo poslovale.

u— Program solske akademije v Celju, ki se bo vršila 15. t. m. ob 16 uri v mestnem gledališču, je naslednji: 1. Faust, člani in članice; 2. proste vaje s snežnimi kepami, članice; 3. vaje na drogu in konju, člani; 4. vaje na bradli, članice; 5. vaje z vesli, člani; 6. vzorne proste vaje, člani 7. skoč čez konja, člani.

Iz Novega mesta

u— Razburljiv prizor pred Unonom. Ob priliki živinskega sejma v Novem mestu je neki kmet iz smihelsko-topiške občine pred hotelom Unon brez vsakega povoda začel pretepati svojega 14letnega sina s palico po glavi in po životu. Dečko je kričal na vse pretege: »Pustite me oče! Kaj sem vam storil?« V trenutku se je zbral okoli očeta in sina velika množica občinstva, ki je skušala intervenirati, a ni uspela. Po klicati so morali na pomoč policijo in orožnike. Možakarja so z veliko težavo aretirali in vtaknili v občinski zapor. Ker so mislili, da imajo opraviti z blaznim, so kmeta po prespani noči zdravniško preiskali. Izvedenca sta ugotovila, da je možakar normalen ter da je bil prejšnji dan le vinjen. Predali so ga županstvu Smihelstopice.

u— Himen. Poročil se je ing. G. Zdenko Skalický z učiteljskega ročnega del. Lizi ko Sokličev. Čestitamo!

u— Popozovalni dan v Smolenji vasi. Ljudskošolski učenci so imeli minulo soboto svoj vsakoletni pogodbovalni dan v Smolenji vasi. Delo sta nadzirala učitelja gg. Menard in Pimat.

Iz Trbovelj

u— Smrtna kosa. Umrli so: Jerica Dolničarjeva, hči gostilničarja, 8 mesecev; Peter Lautar-Tolar, upokojenec, 69 let; Pavla Keršetova, posestnica, 28 let; Dragotin Kepa, sin železničarja, 18 mesecev; Ljudmila Čarterjeva, hči rudarja, 21 let; Anton Vidmar, gostilničar, 59 let; Marija Kostevčeva, žena skladiščnika, 37 let; Albin Hribar, sin delavca, 14 dni.

u— Naše državljanstvo je bilo priznано rudniškemu inženjerju g. Leonu Schneiderju. Ugotavljamo ob tej priliki, da leži ena naša prošnja nekega tukajšnjega učitelja, za vednega Slovenca in marljivega sokskega delavca, že 2 leti v Beogradu neresen! Zelo znatno za naše razmere! G. Schneider je 2 t. m. položil prisego.

u— V Hrastniku je bil aretiran zaradi raznih deliktov Alojz Vijaček, doma z Lajtersperga pri Mariboru. Ko mu je bila aretacija napovedana, se je vrgel na tla in rjul na vse pretege. Oddali so ga v zapore okr. sodišča v Laškem.

u— Podpora staroupokojencem v Hrastniku. Včeraj je prejelo 61 staroupokojencev iz Hrastnika dvomesečno občinsko podporo. Starčki so bili nepričakovano darila izredno veseli.

Včeraj zvečer je bila skušnjava: „pijmo ga“ prevlečla. Danes pa kesanje, glavobol in slabosti. Proti temu so najboljšje

Aspirin tablete

ki hitro in zanesljivo odstranijo take težkoče. Pri tem so pa popolnoma neškodljive. Zahtevajte pa vedno originalni zamoj „Aspirin“, ki se spozna na modro-belo-rdeči varstveni znamki.

Iz Kranja

Na običnem zboru Narodnega doma je bil izvoljen naslednji odbor: veletrgovca Josko Majdič, predsednik, župan Ciril Pirč, podpredsednik; veletrgovca Fr. Bezjak, blagajnik; odvetnik dr. St. Sajovic, tajnik; direktor I. Košnik, gostilničar M. Mayr; notarski kandidat Gr. Časl odoborniki; ravn. Fr. Luznar, veletrgovca Fr. Crobath, vodja bojniške ekspoziture Fr. Cvar, Josko Likozar in mizarški mojster K. Azman, člani nadzorstva.

Redukcija. V kratkem bodo ukinili oddelke finančne kontrole v Cerkljah. Obične reducirane oddelke bodo prideljevali oddelkom v Kranju, Kamniku in Jezerskem.

Obdaritev mestnih revežev. Podružnica Kola jugoslovenskih sester bo kakor vsako leto obdarila z živimi 25 mestnih revežev in 4 revne družine. Obdaritev se bo vršila danes ob 16.30 uri v mestni hiši.

Državna realna gimnazija je prejela iz Beograda odlok, po katerem se prične velikonočne počitnice šele danes, končajo pa na belo nedeljo. Druge šole imajo krajši počitniški rok. Lepa enotnost v naši šolski upravi!

Javna dražba novih čevljev

se nadaljuje

v Kolodvorski ulici šte. 28 danes in naslednje dni do končne razprodaje zaloge.

na vrsto pridejo najboljši čevlji.

Sport

Deseti letni občni zbor ISSK Maribora

Prvi slovenski sportni klub »Maribor« stoji pa te dni v deseto leto svojega plodovitega dela. Preteklo soboto je imel svoj redni letni občni zbor, ki si je izvolil za zaključek prvega decenija naslednji odbor: predsednik g. Toman, ravnatelj Kreditnega društva Mestne hranilnice mariborske; podpredsednik g. dr. Kovačec, ravnatelj Zdravstveno-gospodarske banke; tajnik g. dr. Odzun Planinšek; blagajnik g. ravnatelj Kurjak; gospodar g. dr. Stomol; načelniki sekcij: hazena g. Ravnikova, nogomet in lahka atletika g. Nerat, zimski sport g. Golubovič, tenis g. Šepce; odoborniki gg. ravnatelj Hrvatske eskomptne banke Pogacnik, magistratni svetnik Barle, ravnatelj uradov mariborske oblasti Gračner, ravnatelj mestnega stavbenega urada inž. Černe, magistratni svetnik dr. Rodošek, ravnatelj Mestne hranilnice Vodeb, Roglič in Videmšek; preglednika odvetnik g. dr. Faninger in g. Trop; častno razsodišče gg. dr. Pihler, podpredsednik okrožnega sodišča in odvetnika dr. Ravnik ter dr. Štor.

Iz poročil posameznih sekcij priobčujemo v naslednjem le nekaj izveščkov. Nogomet: Prvo moštvo je odigralo v l. 1927. 15 prijateljskih, 10 prvenstvenih, 4 pokalne in 2 mednarodni tekmi, skupaj 31 tekem z goliferenco 118 : 55 v korist »Maribora«. Stoto tekmo so praznovali v preteklem letu Just Hrešak, Miro Vodeb, Rem. Bratoš, Evgen Bergant, Guje Hrešak in Lajoš Škrobar. Najboljši strelac je bil Guje Hrešak s 33 goli, sledijo mi Miro Vodeb (26), Pepi Kirbiš (11 — centerhalf!), Pavlin (9) in Bertonec (9). Prvo moštvo si je priborilo jeseni in sedaj spomladi pr

venstvo mariborskega okrožja. Tudi hazena beleži lepe uspehe. Na višini je bila julija, ko je v Zagrebu porazila sedanjega prvaka države Concordijo z 10 : 7 in je igrala s Haškovo družino 7 : 12. Doma pa je hazena »Maribora« porazila Concordijo meseca oktobra. V finalu z najtrijem nasprotnikom mariborske oblasti SK Muro so si Mariborčanke priborile prvenstvo oblasti. Prva družina je odigrala 8 prijateljskih in 6 prvenstvenih tekem.

Zimskosportni odsek Maribora je izvedel sankaško tekmo na Pohorju in smučarsko tekmo za prvenstvo Slovenije istotako na Pohorju. Razen tega je priredil enajst izletov preko belega Pohorja. Odsek šteje 34 aktivnih članov.

Tenis: poleg internega turnirja za prvenstvo kluba je izvedel odsek prvi medklubsko tekmovanje z Rapidom. Po zaslugi »Maribora« se je tudi prvič v Mariboru priredilo nacionalno prvenstvo Slovenije, v Ljubljani pa medmestni turnir Ljubljana-Maribor. Maribor je zmagal z 11 : 2. Odsek šteje 54 članov in 12 gostov.

Občni zbor ISSK Maribora je posetilo tudi odposlanstvo mariborske podružnice SPD s predsednikom sodnim svetnikom g. dr. Senjorjem in načelnikom zimsko-sportnega odseka g. dr. Orožen ter večje število članov mariborske SK Železnica. Gostje so v lepih besedah pozdravili sportnike »Maribora«; g. dr. Orožen je govoril tudi v imenu Jugoslovenskega zveza, Delegat LNP, g. inž. Debelak, ki je imel isti večer konferenco z »Mariborom« in Rapidom zaradi prvenstvene tekme, je pozdravil v imenu LNP in svojega kluba ASK Primorja občni zbor ISSK Maribora.

Gostovanje budimpeštanskega Kispesti AC.

Kispesti : Ilirija 8. in 9. t. m. ob 16. na igrišču Ilirije

O Veliki noči odigra SK Ilirija dve mednarodni nogometni tekmi z budimpeštanskim Kispesti AC, enim prvih klubov madžarske I. profesionalne lige. Za ponovni gostovanje avstrijskih, nemških, francoskih in italijanskih moštvev v Ljubljani nudi SK Ilirija mnogobrojnim pristajalcem nogometnega sporta priliko videti tudi odlično madžarsko profesionalno moštvo, v katerem igra več reprezentančnih igralcev.

Kispesti se je zavezal absolvirati obe gostovanji v Ljubljani s kompletno I. garnituro; obeta ekshibicijski nogomet, ki bo publiki v užitek, našim aktivnim nogometašem pa v zgled.

O visoki kvaliteti madžarskega nogometa smo napisali že včeraj nekoliko podatkov. Sportni odnosi med nami in Madžarsko so razmeroma mladi. Vpostavljeni so bili šele lani v Budimpešti z reprezentančno tekmo Madžarska : Jugoslavija, ki smo jo izgubili z 0 : 3. Kratko nato se je naš tim mogel sijajno revanžirati s 5 : 1 v Zagrebu, docim je nedavna ponovna reprezentančna tekma v Budimpešti prinesla zopet uspeh Madžarom. Poleg teh oficijelnih tekem so razni madžarski klubi gostovali v Subotici in Beogradu, med njimi tudi Kispesti, ki je dosegel proti BSKU rezultat 3 : 1 in proti Jugoslaviji 1 : 0, pri čemer je razvil odlično igro, ki ni zaostajala za igro sedanjega madžarskega prvaka Ferencvaros TC ali bivšega prvaka MTK-Hungarije. V Zagrebu je gostoval FTC proti Concordiji in Gradjanskemu, ostali naši sportni centri pa so si doslej zaman prizadevali angažirati do bra madžarskega moštva.

Gostovanje Kispesti AC je zvezano naravno z znatnim gmošnim rizikom. Vendar je računati, da bosta tekmi 8. in 9. t. m. ki obetata nenavadno zanimiv sport, dovolj obiskani in da bodo sledila še nadaljna gostovanja budimpeštanskih klubov. Predprodaja vstopnic se vrši od jutri dalje v trgovini J. Gorec in v trafikah Sever v Selenburgovi ulici.

SK Ilirija (nogometna sekcija). Danes v četrtek ob 17. strogo obvezen trening I. moštva. Jutri ob 16. trening skupine II. Igralci skupine II. se opozarjajo na objavo na oglasni deski v garderobi. Trening I. moštva se vrši ob vsakem vremenu, skupine II. samo ob ugodnem vremenu. O praznikih igra oba dneva tudi rezervno moštvo. — Načelnik.

SK Natak. Danes točno ob 14. uri se vrši trening na igrišču Primorja. Pozivajo se naslednji igralci, da se udeležijo treninga vsak torek in petek dopoldne in ob četrtek popoldne: Beden, Bonča, Bizjak, Cizelj, Čenek, Dovočar, Debelak, Jančar, Konča, Majer, Petters, Pavle, Roje, Razgorski, Savenc I. in II., Sinti, Wolfart, Wand, Zupan. — Kapetan.

najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani 4. aprila 1928.

Višina barometra 308.8 m.

Kraj	Čas	Barom.	Temper.	Vel. v. g.	Smr. vetra in brzina v metrib	Oblač.	Padavine
opazovanja							Vrsta v mm do 1 ure
Ljubljana		758.8	7.3	93	mimo	10	megla
Maribor		761.3	9	8	W 3	10	
Zagreb		759.6	10	4	N 4	10	20
Beograd		758.8	8	73	mimo	10	
Sarajevo		758.4	8	8	mimo	10	
Skopje		755.5	0	51	mimo	10	60
Dubrovnik		754.1	13	48	N 9	10	
Split		754.8	13	62	N 10	0	

Solnce vzhaja ob 5.37, zahaja ob 18.30, luna vzhaja ob 17.51, zahaja ob 5.44.

Najvišja temperatura danes v Ljubljani 17.0 C, najnižja 5.1 C.

Dunajska vremenska napoved za četrtek: V južnih Alpah pretežno jasno in topleje. Tržaška vremenska napoved za četrtek: Lahki vetrovi iz prvega kvadranta. Nebo večinoma jasno. Temperatura od 12 do 20 stopinj. Morje nekoliko razburkano.

Nogavice iz prave ali umetne svile

Vsaka dama ve, koliko veljajo njene nogavice, in radi tega paziti, da bodo vedno popolnoma v redu.

Z »RADIONOM« lahko perete nogavice kolikor krat hočete, one ne bodo nikdar izgubile svoj prvotni sijaj.

Eno pravilo je važno: Vedno je treba »RADIONOM« v mrzli vodi raztopiti, a potem nogavice izprati v mlačni raztopini. Potem izprati s čisto vodo in razprostrti, da se suše.

S takim pranjem bodo nogavice ohranile svoj sijaj in svoj svilen izgled.

Gospodarstvo

Pred pogajanj za revizijo trgovinske pogodbe z Avstrijo

Kakar zatrjujejo v poučenih krogih, se bodo takoj po velikonočnih praznikih ponovno pričela pogajanja za revizijo trgovinske pogodbe z Avstrijo, ki so bila prekinjena v decembru pr. leta. Gospodarsko-finančni komite ministrov se je nedavno posvetil z zadnjimi predlogi avstrijske vlade ter je ob tej priliki preciziral naše stališče, ki ga bo zavzela naša delegacija. Te dni je tudi avstrijski poslanec v Beogradu Hoffinger obiskal trgovinskega ministra Spaha ter z njim obširno razpravljal o vprašanjih, o katerih se bo v prvi vrsti razpravljalo ob priliki pogajanj.

Ponovna pogajanja z Avstrijo so postala aktualna, odkar je bila koncem preteklega meseca sklenjena dodatna pogodba med Madžarsko in Avstrijo. Pogajanja za to dodatno pogodbo, ki se nanaša na avstrijsko carinsko novelo, so trajala skoro leto dni. Meseca julija preteklega leta je bila sicer že sklenjena taka dodatna pogodba, v kateri je Madžarska pristala na povišanje avstrijske carine na moko, toda pod pogojem, da se madžarska in avstrijska mlinska industrija sporazumeta na podlagi napetosti med carino na moko in carino na žito od 5 zlatih kron. Ta dodatna pogodba pa je postala brezpredmetna, ker avstrijska vlada ni pristala na sporazum med madžarsko in avstrijsko mlinsko industrijo. V dodatni pogodbi, ki je bila sedaj končno sklenjena, je Madžarska pristala na carino na moko v višini 5 zlatih kron in je, torej Avstrija popustila za polovico, kajti v tretji carinski noveli je carina na moko predvidena v višini 10 zlatih kron (dosedaj je znašala carina 1.70 zlat. kron). Madžarska je dalje pristala na povišanje avstrijske carine na žito (pšenica, rž, ječmen) na 2 zlati kroni ter na povišanje avstrijskih carin na živino in meso, ki so bile v dosedajni pogodbi vezane.

Seveda Avstrija zaenkrat še ne more uveljaviti višjih carin na moko, živino in meso, ker so te carine vezane v pogodbi z našo državo, zato je interesirana na tem da v tem pogledu čim prej doseže sporazum z našo državo. Avstrijska carina na žito sicer ni vezana v nobeni pogodbi, vendar Avstrija tudi te carine praktično ne more uveljaviti, dokler ne bo uveljavljena povišana carina na moko.

Ob priliki pogajanj v decembru smo že omenili, da je naša država poleg carine na moko v prvi vrsti interesirana na avstrijskih carinah na živino, meso itd. (Avstrija hoče, kakor znano, povišati carino na prašiče od 9 na 27 zlatih kron, carino na govedo od 5 na 15 zlatih kron, carino na konje od 50 na 100, odnosno od 100 na 200 zlatih kron in carino na bučno olje od 5 na 30 zlatih kron). Glede carin na živino se je Madžarska postavila na stališče da bo v tem pogledu itak naša država skušala doseči znižanje v carinski noveli predvidenih carin. Vsekakor je pričakovati, da bodo pogajanja zelo težavna, če Avstrija od svojih zahtev ne bo popustila in če bo naša delegacija v polni meri znala varovati interese našega gospodarstva.

— Konkurnca statistika za marec. Jugoslovensko društvo za zaščito upnikov v Zagrebu je tekom preteklega meseca registriralo v vsej državi 104 konkurze (v februarju 83, v januarju 79) napram 149 v istem mesecu preteklega leta. Od registriranih konkurzov odpade na Srbijo in Črno goro 73 (marec 1927 102), Hrvatsko in Slavonijo 13 (19), Slovenijo in Dalmacijo 11 (10), Bosno in Hercegovino 2 (4) in Vojvodino 5 (14). V prvem četrtletju je bilo registriranih 266 konkurzov napram 349 v istem razdobju 1927. Število konkurzov je torej letos v tem razdobju nazadovalo za 83 ali 24 %. Po krajinah je bilo v tem četrtletju naslednje število konkurzov: v Srbiji in Črni gori 186 (1. četrtletje 1927 228), v Hrvatski in Slavoniji 83 (49), v Sloveniji in Dalmaciji 26 (29), v Bosni in Hercegovini 3 (9) in v Vojvodini 18 (34). Število konkurzov je torej v vseh pokrajinah nazadovalo.

— Načrt novega konkurnega zakona. Podsekcijski privaatopravnega sveta ministrstva pravde je izdelala načrt za novi enotni konkurni zakon. Ta načrt je bil poslan v izjavo vsem gospodarskim ustanovam, ki morajo svoje mišljenje in svoje pripombe dostaviti sekciji do 31. maja t. l., da bi se mogel končni načrt čim prej predložiti Narodni skupščini.

— Poštna hranilnica, podružnica v Ljubljani objavlja, da bo na veliko soboto 7. t. m. njena blagajna poslovala za stranke samo do 11. dopoldne.

— Promet novosadske borze v l. 1927. Zaradi slabe letine, ki je lani povzročila, da je izvoz žitaric padel na minimum, se je večina kupčij na novosadske borzi v l. 1927. vršila za tuzemski konsum. Navzlic temu pa se je promet novosadske borze v preteklem letu dvignil na 14.213 vagonov napram 12.333 vagonom v l. 1926. V teh številkah so upoštevane le one transakcije, ki so bile perfekturirane s posredovanjem borznih senzalov. Od skupnega prometa odpade največ na turščico, in sicer 8890 vagonov, na pšenico 2702 vagona, na moko 1427 vagonov, ostalo pa na rž, ječmen, oves, fižol in otrobe. Borzno razsodišče je imelo v razpravi 1012 tožb, torej nekaj manj kakor v l. 1926. Poleg tega je bilo lani 334 strokovnih preizkušenj, ki so se nanašale na 1188 vagonov blaga.

— Sadržarski odbor za okraj Radovljica bo priredil tekom aprila t. l. štiri celodnevne tečaje za precejšnje in oskrbovanje sadnega drevja, in sicer dne 11. aprila v Stari Fužini v Bohinju, v sibirski; 1. aprila v Novi vasi (občina Lesce) pri »Kralju« in na Jesevnicah v občinski posvetovalnici ter 22. aprila v Dobjem v šoli. Vršil se bo podoben teoretični in praktični pouk. Odbor vabi vse, ki se zanimajo, zlasti pa mlajše posestnike in mladeniče, da se udeležijo v čim večjem številu. Priporoča se, da prinese vsak udeleženec s seboj cepilno orodje, ali vsaj oster nož. Vsak tečaj prične ob 8 zjutraj.

— Likvidacije. V likvidacijo je stopila Tvornica učil in šolskih potrebščin v Ljubljani, r. z. z. o. z., ter Splošna gospodarska zadruga na Krki pri Stični, r. z. z. o. z.

— Državna tržnica v Briljani pri Novem mestu, ki jo v zadnjem letu vodi okrajni kmet, referent gosp. Fran Malasek, je s 1. aprilom 1928 likvidirala. Prodanih je bilo 12.161 cepjenk (od 21.261 vložnih v zemljo), korenjakov se je pridelalo 47.670 (74.100), ključev pa 179.820; vina se je prodalo 633 litrov. Sadnega drevja po več sto komadov, za kar se je dobilo čez 40.000 Din. Državna dotalacija za vzdrževanje tržnice je znesla prav tako 40.000 Din tako da institucija v letošnjem letu ni bila za državo pasivna. Ako ne bili nasadi 12. maja 1927 posežili in ne bi voluhar povzročil velike škode, bi bila tržnica znatno aktivna.

— Italijanski izvoz avtomobilov. Med državami, ki izvažajo avtomobile, je Italija tudi v preteklem letu ostala na 4. mestu. Največ je v l. 1927 izvozila avtomobilov Amerika in sicer 384.000 (1926. 305.000), na drugem mestu je Francija, ki je izvozila 52 tisoč avtomobilov (1926. 60.000), na tretjem Anglija s 36.000 (33.000) avtomobilov, na četrtem Italija s 33.300 (34.200) avtomobilov in na petem Nemčija z 14.400 (21.000) avtomobilov. Zaradi deflacijske krize je tako v Italiji kakor tudi v Franciji izvoz avtomobilov nekoliko nazadovao. Največ avtomobilov je Italija izvozila v Anglijo, Francijo in Belgijo. Izvoz italijanskih avtomobilov v Jugoslavijo je v preteklem letu nazadovao na 389 napram 472 v l. 1926.

— Dobave. Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do 18. t. m. ponudbe glede dobave 3 motorov. Direkcija državnega rudnika v Kakanju sprejema do 16. t. m. ponudbe glede dobave aneroida za merjenje višine. Direkcija državnega rudnika v Velenju sprejema do 17. t. m. ponudbe glede dobave 10.000 kg lamskih tratinč, 850 q portlandskega cementa, 140 m³ jamskega lesa, do 19. t. m. pa glede dobave osi in ležajnih teles. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: 20. t. m. pri ministrstvu za vojsko in mornarico, oddelke za mornarico v Zemunu glede dobave 60.000 m raznega platna, 23. t. m. pa glede dobave raznega platna in trakov; 21. t. m. pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave orodja; 23. t. m. pri upravi državnih monopolov, ekonomski oddelke v Beogradu glede dobave kartonskih šketal za cigarete. Predmetni oglasi so na vpogled v pisarni Žbirnice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Borze

4. aprila.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet srednji. Tečajji so ostali v glavnem nespremenjeni. Potrebo v devizah na Trst in Budimpešto je krila privatna ponudba, v ostalih devizah pa Narodna banka. Na zagrebškem elektnem tržišču je vojna škoda ponovno popustila za 3-4 točke. Promptna se je trgovala po 436 — 434.5, kasa po 436 — 435.5 in za december po 472. V investicijskem posojilu in agrarnih obveznicah sicer ni bilo zaključkov, vendar ta dva papirja tendirata prilično čvrsto. V

bančnih papirjih je bilo več zaključkov po nespremenjenih tečajjih. Edino Narodna banka se je dvignila na 7000. Industrijski papirji so bili dalje zanemarljivi. Zaključki so bili samo v Slavsku po 117 in v Isisu po 45 — 44. Trbovlje notira 485 — 495, Vevče pa 142.5 denar.

Devize in valute.

Ljubljana. Amsterdam 0 — 22.905, Berlin 0 — 13.5975, Bruselj 0 — 7.9365, Budimpešta 9.915 — 9.945 (9.93), Curih 1093.5 do 1096.5 (1095), Dunaj 7.9655 — 8.0155 (8.0005), London 277.09 — 277.89 (277.49), New York 0 — 56.83, Pariz 0 — 223.75, Praga 168.1 do 168.9 (168.5), Trst 299.12 — 301.12 (300.12).

Zagreb. Amsterdam 22.86 — 22.92, Dunaj 798.55 — 8.0155, Berlin 13.5925 — 13.6125, Bruselj 7.9215 — 7.9515, Budimpešta 9.9175 do 9.9475, Milan 277.09 — 277.99, New York 56.73 — 56.93, Pariz 222.75 — 223.75, Praga 168.1 — 168.9, Curih 1093.5 — 1096.5.

Trst, Beograd 33.18 — 33.48, Dunaj 263.50 do 269.50, Praga 55.75 — 56.275, Pariz 74.35 do 74.65, London 92.30 — 92.50, New York 18.875 — 18.985, Curih 363.50 — 365.50; dinarji 33.20 — 33.70.

New York 519.03, London 25.54, Pariz 20.43, Milan 27.42, Praga 15.385, Budimpešta 90.70, Bukarešta 3.265, Sofija 3.7275, Varšava 58.25, Dunaj 73.05.

Flekti.

Ljubljana. Celjska 164 — 0, Ljubljanska kreditna 135 — 0, Prastrediona 802.5, Kreditni zavod 157 — 175, Vevče 135 — 0, Ruše 265 — 280, Stavnica 56 — 0, Šešir 125 — 0, investicijsko 87 — 0, agrarne 57.5 — 0.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 434.5 — 435.5, kasa 434.5 — 435.5, za april 438 — 440, za maj 442 — 444, za december 467 — 470, investicijsko 87.75 — 88.5, agrarne 58.5 — 59, bančne: Hipo 58.5 — 90, Poljo 16 — 16.25, Kreditna 85 — 86, Gujo 89 do 90, Ljubljanska kreditna 135 — 136, Narodna 6800 — 7000, Prastrediona 802.5 do 807.5, industrijske: Gutmann 220 — 230, Slavski 115 — 117.5, Slavonija 12 — 14, Drava 555 — 560, Seferana Osijek 535 — 550, Ivernica vagonov 50 — 52, Vevče 142.5 — 0, Dubrovacka 30 — 440, Trbovlje 485 — 495, Beograd. Vojna škoda 433.5 — 434.5, investicijsko 87.5 — 88, agrarne 58 — 60.

Blagovna tržišča

Ljubljanska blagovna borza (4. t. m.) Les: Tendencja nespremenjena. Zaključeni so bili 4 vagoni škore, III. t. m. vagon meja po 480. Deželni pridelci: Tendencja za žito nespremenjena. Zaključeni so bili 8 vagoni pšenice. Nudi se pšenica (78-79 kg 2 %, slov. postaja, mlevska tarifa, plač. 30 dni): baška, promptna po 390 — 392.5, slavonska, promptna po 385 — 387.5; turščica (slov. postaja, navadna tarifa, plač. 30 dni): baška, promptna po 295 — 297.5, za april po 300 — 302.5, za maj po 305 — 307.5; moka: čgo. fco Ljubljana, plač. po prejemju po 530 — 535.

Zivinski sejem v Ljubljani (4. t. m.) Na današnji živinski sejem je bilo prignanih 281 konj, 74 volov, 44 krav, 20 telet in 445 prašičkov za rejo; prodanih pa je bilo 49 konj, 40 volov, 34 krav, 10 telet in 310 prašičkov. Sejem je bil srednje živahen. Zanimanje je bilo predvsem za prašičke. Teleta so se podražila za 2-3 Din, prvovrstni voli pa za 50 par pri kg. Cene za kg žive teže: voli I. 9, II. 7.50, III. 6.75, krave debele 5-6, krave klobasrice 3-4, teleta 12-14.

Novosadska blagovna borza (4. t. m.) Tendencja nespremenjena. Promet: 5 vagonov pšenice, 25 vagonov turščice in 1 vagon moka. Pšenica: baška, 77-78 kg 342.5 do 347.5; baška in sremška, 78-79 kg 345 do 350; banaška, 78-79 kg 337.5 — 342.5. Turščica: baška, stara 237.5 — 262.5, baška in sremška, nova 255 — 260, za april - maj 262.5 — 268. Moka: čgo in čgg 475 do 490; č2 455 — 470; č3 440 — 450; č6 380 — 390.

Dunajska borza za kmetijske proizvode (3. t. m.) V skladu z mirnejšim razpoloženjem na inozemskih borzah je bil promet na dunajski borzi minimalen. Konsum pričakuje znižanje cen, zato je v svojih nakupih skrajno rezerviran. Ker pa je tudi ponudba s strani producentov zelo slaba, so cene ostale v glavnem nespremenjene. Pšenica se nudi za malenkost ceneje, prav tako turščica v skladu z inozemskimi notacijami. Uradno notirajo: pšenica: domača 43 — 43.5, madžarska Tisa (81-82 kg) 47.5 — 48; rž: marchfeldska 43.5 — 44; turščica: 86.25 do 87; oves: domači 96.5 — 97.

Dunajski svinjski sejem (3. t. m.) Dogon 17.134 komadov, od tega 2641 iz Jugoslavije. Pri slabem prometu so se pitane svinje pocenile za 5 grošev, ostale vrste pa za 5-10 grošev. Za kg žive teže notirajo: pitane svinje I. 2.15 — 2.15, angleške križane 1.80 do 2.05, kmetijske 1.90 — 2.25, stare 1.85 — 2 in mesne svinje 1.60 — 1.95 šilinga.

Iz življenja in sveta

Pater odrine na Severni tečaj

Kakor smo že javili, je Nobilevo polarno ekspedicijo blagoslovil sam papež, ki je izročil italijanskemu generalu tudi poldrugi meter visoko razpelo, da ga posadi v večni led. Naknadno se še poroča, da je papež izrazil željo, naj bi Nobila spremljal tudi kakšen duhovnik. Izbera je padla na jezuitskega patra Franceschija, rektorja gregorijanske univerze in predsednika papežev akademije v Rimu.

P. Franceschi, ki je učen mož in obvlada poleg teologije tudi druge discipline, odpotuje z Nobilevim osebjem najprej v Kingsbay, potem pa odrine s «Città di Milano» najprej v polarne kraje, da bo po povratku poročal papežu, kako izgleda severni tečaj in kakšna je bila vožnja skozi deželo večnega snega in leda.

Frank Willis,

ameriški senator in kandidat za predsedniško mesto v Zedinjenih državah, ki je umrl v tako čudnih okoliščinah, da vzbujajo misel na zločinsko zastrupljanje, o čemer smo včeraj poročali.

Skrito orožje v Londonu

Detektivski s Scotland Yarda, londonske policijske centrale, so odkrili tajna skladišča strelnega orožja in municije po vseh okrajih angleške prestolnice. Prvotno so mislili, da gre za tihotapsko akcijo, ki naj bi opremila oddelke tajne «republikanske armade» na Irskem. Neumorne preiskave politične policije pa so spravile na dan eksistenčno sinnefske družbe kakšnih 300 oseb v Londonu samem, ki so imele nalog, da uprizorijo nemire in preprečijo z vsemi sredstvi odhod angleških čet na Irsko, čim bi tam izbruhnila namenovana nova revolucija. Poizvedovalno delo detektivov se nadaljuje, ker je gotovo, da mora biti v mestu še več tajnih skladišč.

Dva sinova slavnih očetov

Letos obhaja kulturni svet stoletnico Ibsenovega rojstva in ob tej priliki se ne piše samo o Ibsenu, ampak se pripovedujejo tudi anekdote, ki so splošno v zvezi z njegovim življenjem in imenom.

Henrik Ibsen je imel v svojem življenju hudega tekmeča, ki je bil tudi pisatelj in dramatik. Ta mož je bil Björnson, takisto Olimpijec na Parnasu skandinavskega slovstva. Ibsen in Björnson sta imela sinove, ki so bili ponosni na svoja očeta bolj nego na lastno pozicijo v državi in družbi.

O teh dveh sinovih pripoveduje pariška «Comœdia» zanimivo anekdoto. Björnsonov sin je nekoč prišel na ladjo. Imel je pred seboj dolgo vožnjo. Ogledal si je vse zanimivosti na parniiku, edinole strojnice še ni videl. Tja pa tudi ni smel noben pasażir, kajti nad vrati je stalo opozorilo, da je vstop nezaposlenim strogo zabranjen.

Björnsonov sin pa je imel o zabrani

drugačne nazore kakor ostali ljudje. Šel je v strojnico in ošabno korakal od naprave do naprave. Ko si je ogledal kompletno masinerijo, pa je potrkal na njegove rame kapitan ladje. Pozval ga je, naj se nemudoma odstrani, sicer da bo imel sitnosti.

«Kaj, od mene zahtevate, naj se odstranim? Mar sploh veste, kdo sem?» je vpil Björnson ves razburjen. «Jaz sem sin največjega skandinavskega pesnika Björnsona».

«Oprostite,» je odvrnil ladijski kapitan; «če se že vi sklicujete na slavo vašega očeta, dovolite, da se vam predstavim i jaz; moj oče je namreč — Henrik Ibsen.»

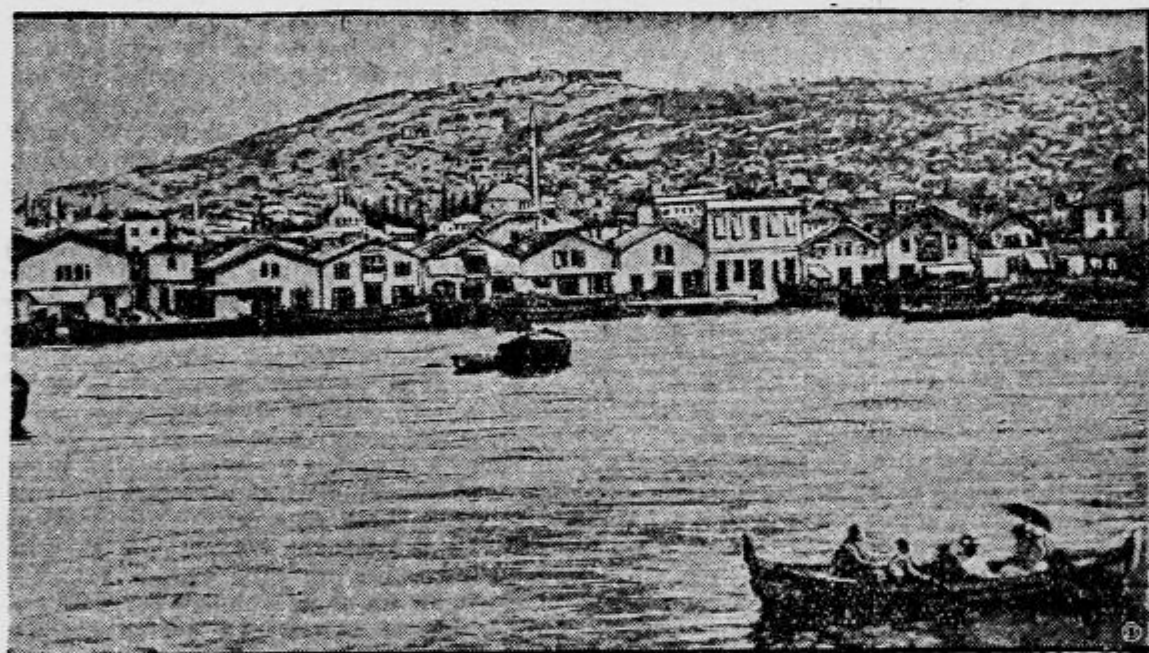
Indijski čudodelnik

Indijski učenjak in profesor univerze v Delhiju Sevi Nat, ki v učenem svetu uživa dober sloves, je iznenadil javnost s trditvijo, da se mu je posrečilo mrtve živali obuditi k življenju. Kakor poročajo, namerava čudodelni profesor dokazati svojo trditev na dveh zlatih ribicah, ki jih bodo prei v vodi usmrtili z električnim tokom. Pol ure nato bo profesor vzel ribici iz vode in jih bo zopet z elektriko zbudil k življenju. Poskusu bo prisostvovala tročlanska zdravniška komisija, ki bo nesporno ugotovila smrt in oživetje. Kakor trdi Sevi Nat, se mu je že opetovano posrečilo celo z elektriko ubite kunce obuditi k življenju zopet s pomočjo elektrike. Zdravniki upajo, da se bo dala ta metoda uporabiti pri pogostih smrtnih nesrečah zaradi spoja z električnim tokom.

Dama z novejim želodcem

Dva kanadska zdravnika poročata v zdravniškem glasilu o neki umobolni ženi, ki požira vse mogoče neprebavljive predmete. Röntgenska preiskava je dognala v želodcu cele kose žice, več igel in gumbov, kar vse je brez osebnih bolečin odšlo po prirodnem potu preko čreves brez operacije. Pred kratkim pa je dama zbolela in so jo morali operirati. V želodcu so našli 2533 neprebavljivih predmetov, med temi 947 skrivljenih igel, 865 kosov žice, 191 kosov stekla in razen tega še večje število železnih vijakov, gumbov, novčev, ključev itd. Dama je po operaciji hitro ozdravela, kaže pa še vedno staro nagnjenje in jo morajo neprestano nadzirati.

Leto potresov?

Zdi se, da se ameriški geologi, ki so poročali za letošnje leto hudo dobo potresov, niso zmotili. Po večjih potresih v severni Italiji, kjer je bilo tudi okoli 40 človeških žrtev, je potres v zadnjih dneh «obiskal» zapadno obalo Male Azije. Najmočnejši je bil potres v Smirni. Naša slika kaže mesto s pristaniščem.

Carigrad, 4. aprila. d. V terek je Smirno zadel nov potres. V mestu so čutili pet potresnih sunkov, ki so povzročili precejšnjo škodo in izzvali med prebivalstvom paniko. Istočasno je prispela iz Adane vest, da grozi mestu ogromna poplava. Zaradi potresnih sunkov je reka Zemanti, glavni dotok Seihuna, prestopila bregove ter se valj v

Lady Bailey,

ki je poletela iz Londona v Kapsko mesto, kamor bo po vsej priliki tudi dospela.

Miss Luba Philipps,

mlada Američanka, hoče poleteti sama, «kakor Lindbergh», preko Atlantskega oceana.

Žene ohranijo svoje dekliško ime

Ženska emancipacija v Nemčiji vedno bolj napreduje. Pri posvetovanju o proračunu pravosodnega ministrstva je neki demokratiški poslanec v pruskem parlamentu stavil predlog, da se oženim ženskam zajamči pravo, nositi poleg moževega tudi svoje prejšnje dekliško ime. Ta predlog se smatra kot začasno prehodno stanje, dokler se

PRIDE!

PRIDE!

VSTAJENJE

DO LORES DEL RIO

ROD LA ROQUE

Največja filmska umetnina po nesmrtnem romanu Toistega

ELITNI KINO MATICA

vprašanje ne uredi v tem smislu, da bo vsaka omožena ženska ohranila svoje dekliško ime. V tem primeru bodo deklice dobile ime po materi, dekci pa po očetu.

Italija ne mara avstrijskih lokomotiv

Te dni so otvorili na avstrijski strani brennerskega prelaza novo obmejno postajo Brennersee, kjer je stala doslej le lesena šupa za carinsko in potniško revizijo. Proga je elektrificirana in tudi na italijanski strani se vrši promet z električno železnico. Zanimivo pa je, da morajo potniki, ki hočejo preko meje, 80 sekund dolgo progo med Brennerseejem in laškimi Brennerjem prevoziti v vaku s staro parno lokomotivo. Lahki ne dovolijo, da bi prehajale avstrijske električne lokomotive na «njih» tla!

Dragocen koder

V knjižnem oddelku dunajskega Dorotheuma bodo prodali na javni dražbi koder s Schubertove glave. Izključna cena bo znašala 300 šilingov. Kodru je priložena listina, ki izpričuje, da so ga odrezali pri prvem izkopu Schubertovega trupla na pokopališču v Währingu 22. oktobra 1863.

Papirnat zmaj kot povzročitelj nesreč

V Miskolczu na Madžarskem se je pripetila nenavadna nesreča. Otroci so spuščali papirnatega zmaja, pa se jim je zapel v žice električnega toka. Prišel je na pomoč neki možakar, ki je pričel vleči na vso moč za vrstico. Na ta način je prišel vod za visoko napetost v dotiko s svetlobnim vodom, nastal je kratki stik, zaradi katerega je odneslo polno oseb opekline, med temi dve zelo težke. Ena oseba je bila celo ubita in del svetlobnega voda je uničen.

× Lindbergh zanikuje v posebni izjavi ameriškim listom, da bi bila njegova namera poleteti okoli sveta. Pravi tudi, da mu je zelo neprijetno biti predmet vseobčnega občudovanja in da se bo umaknil iz javnosti.

Dopisi

LOKE PRI ZAGORJU. Društveno gibanje se je tudi tu pri nas zlasti po vojni precej oživelo. Poleg že obstoječih izobraževalnih organizacij «Bratstvo» in «Svoboda» smo nedavno osnovali še pevsko društvo: «Lokski glas». Sednje se je začelo že prav lepo razvijati. Pripravljalni odbor je dovršil svojo težko nalogo s tem, da sklučje za nedeljo, dne 8. aprila t. l. ob 14. v prostorih g. Ašiča na Lokah ustanovni občni zbor.

DOMŽALE. Zabavni večer s plesom, kjer sodeluje «Jazz-band Merkur» iz Ljubljane, priredi Sokol na velikonočni ponedeljek ob 8 zvečer. Vabimo vse prijatelje Sokolstva, posebno še one iz naše okolice. 701

RUSE. Dne 25. marca t. l. se je vršil ustanovni občni zbor Strelske družine v Rušah, ki je potekel v najlepšem soglasju številnih Rušanov, ki so sledili poročilu delegata iz Maribora V. odbor so bili izvoljeni: predsednik g. Pogačnik, I. podpredsednik g. Ferik, II. podpredsednik g. Flakus, tajnik g. Namestnik blaginjak g. Ozim. Ta občni zbor je naoblašil jamstvo, da se bo strelski sport v Rušah pod lepim zelenim Pohorjem gošle smotreno in uspešno. Vabimo dobro misleče ljudi ruske fars, da vstopijo v to domoljubno družino. Ostali kraji Dravske doline in od drugod pa naj nam slede z ustanavljanjem strelskih družin.

Sosedbi so to enoglasno izjavili: «Mi vemo samo to, da si zajca redil. Če sedaj rečeš, da si prešiča imel, mi o tem ne vemo nič, ali pa se ti meša.»

Tedaj je bil Furež še bolj jezen in je rekel: «Ako ne naznanite meni tatu, bom dvignil proti vsem skupaj tožbo in vsi boste morali prisego položiti. In ko pade sodba, boste kaznovani po zakonu!»

Sosedbi so se mu smejali in so šli narazen.

To je bila kazen za njegovo laž in skopost. Gospod inspektor je odložil pero, zadovoljen, da mu gre pisateljevanje tako od rok.

«Eh, pa smo le tiči, mi stari,» se je nasmehnil in si zapalil smotko.

K praznikom

priporočamo v nakup vse modne potrebščine za gospode, krasko izbiro kravata, perila, ovratnikov, robcev etc. po izredno nizkih cenah. DRAGO SCHWAB,

Radio

Izveček iz večernih programov

BERLIN (484 m 4 kw), FRANKFURT (428 m 4 kw), LANGENBERG (468 m 25 kw), STUTTGART (379 m 4 kw), PRAGA (349 m 5 kw), LONDON (DAVENTRY 1604 m 25 kw), ZAGREB (310 m 0,7 kw), BRNO (441 m 3 kw), DAVENTRY (492 m 12 kw), VARŠAVA (1111 m 10 kw), STOCKHOLM (MOTALA 1320 m 30 kw).

Četrtek, 5. IV.

BERLIN 20.30: Pasijon.
FRANKFURT 20: Koncert. — 1. Haydn: Sedem Kristusovih besed. — 2. Dvořák: «Stabat mater».
LANGENBERG 20.15: Poljudni koncert solistov in orkestra.
STUTTGART 20: Schiller: «Marija Stuart»; tragedija v 5 dejanjih.
PRAGA 20: Koncert. — Bruckner: Velika maša in psalm st. 150.
LONDON 20.15: Moderne francoske klavirske skladbe.
20.45: Prenos večernega koncerta iz Glasgowa. Nato vojaška godba.
ZAGREB 20: Prenos simfoničnega koncerta iz Prage.
BRNO 20: Prenos simfoničnega koncerta iz Prage.
DUNAJ 19: Schubertov večer. — 1. «Deklica in smrt»; kvartet v D-duru. — 2. Schubertove pesmi.
20: Pasijonska igra v Klosterneuburgu.
21: Beethovenov oratorij «Kristus na Ojlski gorci».
VARŠAVA 20: Prenos koncerta iz varšavske filharmonije. (Oratorij.)
STOCKHOLM 19.45: Koncert na dveh klavirjih.

Petek, 6. IV.

BERLIN 19.30: Verdijev «Requiem», za soliste, zbor in orkester. (Sodeluje 1500 pevcev in godbenikov.)
FRANKFURT 18: Orkestralni koncert. — Handel: «Mesija» (odlomki).
20: Joh. Seb. Bach: «Pasijon sv. Janeza», za soliste, zbor, orkester in orgle.
LANGENBERG 19.30: Handel: «Juda Makabelec»; oratorij za soliste, zbor, orkester in orgle.
STUTTGART 18: Bach: «Pasijon sv. Janeza».
PRAGA 20: Pergolesi: «Stabat mater»; za soliste, zbor, orkester in orgle.
LONDON 20: Pasijon.
21: Odlomki iz Wagnerjeve slavnostne opere «Parsifal».
22.15: Simfonični koncert angleške glasbe.
BRNO 20: Prenos programa iz Prage.
RIM 20.45: Koncert nabožne glasbe.
VARŠAVA 20.30: Pasijonska igra. (Tekst iz glasba po narodnih motivih)

Sobota, 7. IV.

BERLIN 21: Večerni koncert resne glasbe.
FRANKFURT 20.15: Večerni koncert komorne glasbe.
LANGENBERG 21: Koncert velikonočne glasbe.
STUTTGART 20: Slavnostni koncert orkestra in solistov.
PRAGA 19.30: Velikonočni koncert. — 1. Foerster: Simfonia v E-molu. — 2. Novak: Gorska balada. — 3. Suk: Pod jablano.
LONDON 20.15: Moderne francoske klavirske skladbe.
21: Odlomki iz angleških komičnih oper.
BRNO 19.30: Prenos velikonočnega koncerta iz Prage.
RIM 20.45: Vokalen in instrumentalni koncert.
DUNAJ 18.15: Koncert komorne glasbe.
20: Kienzl: «Evangelijnik»; opera v 2 dejanjih.
VARŠAVA 20: Prenos koncerta iz Poznanja.
STOCKHOLM 19: Koncert orkestra na pihala.

ZOBOZDRAVNIKI

Uporabljajte Rocke's v svoji praksi. Z njim ozdravite brzo in sigurno vse patološke zobne slučaje. Pojasnila daje general. zastopstvo za kraljevino SHS Dr. Ristič, zobozdravnik, Beograd Kralja Milana ul. št. 44.

Lokal

svetel z električno napeljavo in pravo za motorni pogon, 53 m² oddam s 15. aprilom za primerno obrt, pletilstvo ali podobno. Anica Kavčič, Selo 25 pri Kemični tovarni.

Prostovolina

dražba kožuhovaline (ustrojene)

se bo vršila dne 6. t. m. ob 9. uri dopolne v skladišču «BALKAN», Dunajska cesta št. 43.

Kupci se vabijo.

Orožje

browninge, pištole za strašenje psov, samokrese, puške, zaloga lovskih in ribiških potrebščin ter umetnični ogenj F. K. KAISER, puškar, Ljubljana, Šelenburgova ulica 6.

Fran Pogačnik:

Gospod inspektor piše...

Gospod inspektor je prejel laskav odklok, da je upokojen. Zadelo se mu je, da so se mu na mah porušili vsi cilji, ki jih je še imel pred seboj in da nima zani življenja sedaj nobene prave vrednosti. Zvoljen je razmišljal, s čim naj napolni ostale dni svojega žitja, kaj naj pravzaprav počne.

In razsvetlila ga je sijajna misel. Posvetim se lepim umetnostim, udeleževati se hočem na kulturnem polju, si je govoril, saj nam tako primanjkuje svetelnih delavcev, predvsem dobrih pisateljev. Starejši so pomrli, kar je mladih, pa vse skupaj ni nič. E. kam smo prišli! A jaz? Hm, jezik obvladam dobro, prav gotovo! Saj so mi priznali na najvišjem mestu, da je moj koncept lep, gladek in zelo razumljiv. Gre torej le za to, kaj in o čem naj pišem. No, ali nisem znan kot jovialen, da, dovopen človek. Mojim šalam se je smejal ves urad. Da, na humoristično poprišče grem!

Gospod inspektor je prijel za pero in jel pisati. Na papir se mu je stekala imenitna humoreska »Začarani ščetine«.

Živel je nekda kmetovalec, kateri je bil jako skopuški. Odkar je bil izročil posestvo sinu, stanoval je v siromašni bajti na koncu vrta in ni nobenega vanjo pustil. V isti je redil tudi tolstega pujska. Ker pa se je strašil, da bi mu ga kedo ne izmeknil, pripovedoval je ljudem, da redi domačega zajca ali kuncu, ker mu gmotna sredstva ne puste, da bi zamogel rediti prešiča. Toda ljudje mu niso hoteli verovati, z ozirom na to, da so videli, da nosi kmetovalec, po imenu Furež, njegovi živali kuhano hrano. Nagaiali so mu toraj: «Ali tvoj zajec ne je deteljo? Ali ga boli želodec, da mu nosiš kuhano hrano? On pa se ni za zbadanje zmenil in je mirno žival naprej krnil.

Ko se je predpust približal, so ljudje klali in tudi Furež je menil, da je umestno, da prašiča zakolje, da se bo z njegovim mesom mastil. In je tuhtal, kaj storiti, da ljudem ne pade v oči, da prašiča kolje. A človek obrača. Bog obrne! Trije prebrisani fantje iz okrožja so si starega skopuha privoščili hoteli. V času temne noči so se splazili v njegovo bajto: kjer je v pregradi ščetine počival. In so ga, ko je Furež ravno spal, ukradli, a namesto njegove podtaknili uhatega domačega zajca.

Morete si predstavljati pred našimi

dušnimi očmi, kako hrup je Furež vzdignil, ko se je zbudil in ni v pregradi več prešiča videl, temveč samo domačega zajca. V napadu obupa je skočil iz bajte in se pričel na vse grlo dreti. Naglo so se ljudje skupaj zbrali in ga spraševali, kaj da mu je, da tako kriči.

«Moj prešič! Moj prešič!» je vpil nesrečni Furež. «Ljudje božji, menim so prešiča ukradli! O, hudobni svet! Le čakajte, vam bom že prišel v okoli!»

«Prešiča?» so se čudili sosedi. «Naše vednosti ga vendar nisi imel. Ti si vendar zajca redil. Nikar nas ne nadlegaj s tvojim kričanjem!»

«Joj meni siroti! Kaj naj ima to za eno pomembo! V očigled moji starosti povejte, kdo mi je prešiča vzel!»

«Hm, pravi sosed Luka, »mogoče si pa res prešiča imel, a si nam lagal, da imaš zajca. Glede tega ti pa ne morem drugo reči, kakor da ti je kdo prešiča začaral, da se je v zajca spremenil, za kazen...»

«Ne norčujte se z menoj!» se je jezil Furež in je začel sosedom vsakojako pretiti:

«Skozi vaše norčije jaz ne dobim prešiča nazaj. Rajše mi povejte, če veste, kdo je tat, in sicer v izogib ovadbe pri pristojni oblasti!»

Kam pa kam?

Najboljša vina
priznana v Ljubljani, to-
lim v »Gruški kleti«
(prej pri Fridrihu), Mestni
trg 18. Lopa in miza je
dela na razpolago. Za ob-
javo obisk se priporoča Prva
Jugoslavjska vinarska za-
druška v Celju 10776

Vino čez ulico
Brač po 11. ulici, po 12. Din
Pri odjemu 10. litor 10. 3.
popusta. Vinska klet 43
Sr. Petra osti št. 43 10094

Za praznike!

Vino na drobno po
izredno nizkih cenah. — Moslavina,
Šiška, Celovška 50
11671

Motorna vozila

Motor
3 1/2 HP. v zelo dobrem
stanju ugodno prodam —
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra« 10444

BSA motocikelj

najnoviji model 1928 so
dopolni. Zahtevajte cenik
od zastopnika »Automobili
Motocycle« Maribor, Trg
Evrope 6. Za Ljubljano
obisk: Prva Stela, Ljub-
ljana, Poljanska cesta 8.
Telefon 2042. 7950

Knjige

Esselborn
Elektrotehnik prodam, Na
ogled pri Hinku Severju —
Sr. Jakoba trg. 10549

Službo dobi

Mesarskega vajenca
od postojane starosti, naj-
bolj znanega, sprejme ta-
ko: Josip Joshi, mesar v
Medvohah. 10601

Kontoristinjo

boljše pisarniško delo, so-
mojstno, s popolnim zna-
jem slovenskega, nemške-
ga, knjigovodstva, kore-
spondence in kalkulacije,
sprejme večje trg. podjetje
je — Ponudbe na oglasni
oddelek »Jutra« pod šifro
»Izven Ljubljane«. 10097

Vpokojenca

poštenega sprejemem, ta-
ko: tako do 6000 Din. Pismo
ne ponudbe na oglasni od-
delek »Jutra« pod »Lahko
delo«. 11638

Pletiljo

prvovrstno, sprejemem, Na-
slov pove oglasni oddelku
»Jutra«. 11612

Brivskega

apreje tako: za predpra-
vne deli Ivan Krak, briv
skl. salon za dame in go-
spode, Radovijska. 11690

Stalno delo

dobi pri strojih za obde-
lavo lesa vokalne prost,
samski, tizen, s 6000 Din
kavcije. Pisarne ponudbe
na oglasni oddelku »Jutra«
pod »Marjiv in tizen«. 11679

Učenko

sprejemem tako: v meha-
nično izdelovalno perila.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 11689

Modistko

samojstno, sprejemem. —
Vednikov trg, Lepa št. 10.
11714

Klepar, pomočnika

vojake prostega in sa-
mojstnega delavca sprej-
mem. Izvešani tudi v vo-
dovodni stroji, imajo pro-
stost. Pisarne ponudbe s
navedbo pomočnika dobi
na plače na naslov: Franjo
Doljan, Celje. 11676

Plačilno natakario

soharico in kuharico
vešče tuji nemškega jezika,
v starosti 25-29 let,
sprejme za sezono hotel na
Bleici. — Ponudbe samo s
sliko na oglasni oddelku
»Jutra« pod šifro »Postene
moži«. 11607

Notar, kandidata

sprejme ljubljanski notar.
Ponudbe na oglasni oddelku
»Jutra« pod šifro »S«. 11701

Tajnika

sprejme Slovensko lovsko
društvo v Ljubljani. Urad-
ne ure od 9. do 12. in od
15. do 18. Zahteva se lov-
ska naobrazba in koncept
v slovenskem jeziku. Me-
sečna plača 1000 Din. Sa-
mo lastnoročno pisane po-
nudbe na oglasni oddelku
»Jutra« v Ljubljani, do 15.
aprila 1928. 11716

Učenko

sprejemem tako: za foto-
grafsko obrt. Imeti mora
primerno šolsko izobrazbo.
Oskrba v hiši, ostalo po
dogovoru. Ivan Tschler,
fotograf na Vrhniki. 11723

Natakario

na račun možno kavije.
staro od 24-30 let. sprej-
mem. Pisarne ponudbe s
sliko na oglasni oddelku
»Jutra«. 10687

Hilapca

samojstnega in postojnega
s slikami sprejmi. Sprej-
mem. Naslov v oglasnem
oddelku »Jutra«. 11728

Mesarski pomočnik

mlad, sio mearja, bi želel
na nekaj časa premeniti
službo najraje na Sa-
noslov. Naslov v oglasnem

Pletiljo

samojstno, vajeno tudi na
specijalne stroje »Kart-
in druge, sprejme tako:
trg. firma J. Kuslan,
Kranj (Gorenjska). 11730

Trg. vajenca

s primerno toliko izobra-
bo sprejemem tako: v me-
trg. firmo. Osebo se pre-
stavi pri Antonu Čadežu,
Slovenjgradec. 11744

Mizar, pomočnika

boljšega, sprejme Joža
Višni, Dorferje, Šk. Loka.
11694

Zasluzek

za oblikovanje privatni-
kov sprejemem za Sloveni-
jo, Hrvaško, Srbijo in
Vojvodino. — Ponudbe na
oglasni oddelku »Jutra« pod
»Lepa kolekcija«. 10604

Zastopnike

pošteno, sprejme za pro-
dajo novega patentiranega
predmeta privatnim stran-
kam in trgovcem. Dnevni
listnik, število 400 Din.
Za odgovor pošlji znam-
ko za 2 Din. Janko Roz-
man, Smlednik. 10763

Knjigovodja

bilancist, korespondent slo-
venskega, nemškega in ita-
lijskega jezika, želi po-
polniti svoje znanje. Po-
nudbe na oglasni oddelku
»Jutra« pod znakom »Samo-
stojen 91«. 10691

Dame

kot zastopnice, s visokim
znanjem sprejme Salo-
mon, Maribor, Aleksandro-
va 56. Oseba predstavi. 11630

Staro perilo

grem krpam na dom. Cenj-
naslove na oglasni oddelku
»Jutra« pod »Staro perilo«. 11614

Trgovca

prejme zastopstvo dobro
izobraženega, sprejme ta-
ko: Josip Joshi, mesar v
Medvohah. 10601

100-200 Din dnevno

lahko zaslužiti vsakega
do 6000 Din mesečno. Za
prodajo jugoslov. vrednost-
nih papirjev, švicarskih ur
in drugih predmetov.
Zambolovi, Ljubljana,
Aleksandrova cesta št. 12.
11709

Višoko provizijo

dajemo našim zastopnikom,
ki obiskujejo privatne
stranke. Potrebna majhna
kavcija. Zelo dober pred-
met. Specializirani, trgovci
s olinatimi slikami —
Ljubljana, Vegova ulica 8.
10623

Fotografski učenec

ki se je že učil eno leto
fotografije, 17 let
star, se želi izučiti v isti
ali podobni obrti. Imeti
mora samostojne delavce.
Cenjene ponudbe s
pogojem na oglasni oddelku
»Jutra« pod »Izven Ljubljane«. 10685

Kuharica

pridna in poštena, s ve-
letnimi spretnostmi, želi služ-
bo, najraje pri družini brez
otrok. Vajena je tudi vseh
hišnih del. — Ponudbe na
oglasni oddelku »Jutra« pod
»Čedina«. 11673

Kontoristinja

s 15letno pisarno, praksu,
8 let korespondencku, v
večjem industrijskem pod-
jetju, perfektna v sloven-
ščini in nemščini, urna v
strojeplju, vestransko ver-
zirana, zanešljiva, preizku-
šena, želi primerne
službe v Ljubljani, Cenj-
ponudbe na oglasni oddelku
»Jutra« pod »Vozirana«. 11705

Inteligent

trgovsko usposobljen, s ve-
letnim prakso, zmožen večje
kavcije, želi kakršnokoli
poslovno, event. trgovsko
zastopstvo. Cenj. ponudbe
na oglasni oddelku »Jutra«
pod »Reson in zanešljivi«. 11695

Absolvent

zadružne kole — vajenišne
prost, vešč deli in popra-
vi na žagi vencičnjani,
želi praktičirati v lesni tr-
govini. Ponudbe na oglas-
ni oddelku »Jutra« pod šifro
»Praktikant«. 11699

Uradnik

s srednjesholsko izobrazbo,
dobar organizator, rutini-
ran knjigovodja, perfektno
bilancist, želi primerno
službo v Ljubljani ali na
dela. Sprejme tudi delo
na ure. Cenjene ponudbe
se pošljijo na oglasni oddelku
»Jutra« pod znakom
»Skromen«. 11713

Vpokojenec

vesten, pošten, v vseh otir-
ih zanešljiv, želi službo
skladnišnika, sluge, inka-
santa ali kaj sličnega.
Ponudbe na oglasni oddelku
»Jutra« pod »Zmožen kav-
cije«. 11718

Mesarski pomočnik

mlad, sio mearja, bi želel
na nekaj časa premeniti
službo najraje na Sa-
noslov. Naslov v oglasnem

Pouk

Šofiranje
teorično in praktično po-
učuje mehanična delavnica
Nardin in drag, Ljubljana.
oljanska cesta št. 10632

Prodaj

Vrtno zemljo
ter zemljo za nasip oddaja
poceni Stavna družba, d.
d., Vrtača 8. 11640

Rabljena kolesa

ima v največji izbiri meha-
nična delavnica Nardin in
drag, Ljubljana, Poljanska
cesta št. 10631

Damski in dekliški

slamnički
v močvirju, št. 10. Vod-
nikov trg, dokler traja sa-
loga Novosti dole. — Se
priporoča tudi za popravila
Ivana Šiller. 10895

Jugovicovo Salvator

»širše« in v petih minutah
»slavke« sir, 6 Din Barva za
»irovo maslo« in za sir Din
5 Prašek za pripravo siro-
vega masla 5 Din Sprej-
mem preprodajalca. — Le-
karna Jugovid, Novica.
Vseori zastoj. 10171

Motvoz

(vrvice) kupite najceneje v
tovarni Mehanična vrvarna
Sinkovec, Grouplje. 281

Elektroinstalacije

za luč in pogon prodaja
in prevajanje elektromotor-
jev, mehanična delavnica
Elektropodjetje, Ljubljana
VII, Jugoviciova cesta št. 8.
Telefon 3252. 72

Drva

bukove in hrastove odpad-
ke, od parketov dostavljajo
po nizki ceni na dom parna
žaga V. Scagetti in Ljub-
ljani — za gorenjskim ko-
lodvorom 86

Železna postelja

bela omara in pisarniška
miza napredaj na Dunajski
cesti št. 11. 11636

Tvorilna testenin

proda po nizki ceni kom-
pletne stroje, kakor z pre-
sti 2 gnetilnici itd., vse v
dobrem stanju. Flachetti
Trieste, Rosini 20. 10321

Radioaparat

trierci, izvrsten, 40 po-
staj v svočniku, prodam
— Na ogled in poskušanje:
Arko, Krenikova 5, priti-
lo. 10468

Fotoaparate

18 x 24, 10 x 15, 6 1/2 x 9,
proda J. Nadišar, Tržič. 11681

Kvadre

(spenke) za konzole ali
perle, prodam. Pojanila v
Prulah 6/L. 11697

Lopa damskih klo-
bukov

na Vodnikovem tgu se pri-
poroča. 164

Moška obleka

pomladanska »skoraj« nera-
bena, za vitko postavio
ugodno napredaj Naslov v
oglasnem oddelku »Jutra«
11667

Stare moške obleke

druge kupujem ter pla-
mam najbolje. Dopunica za
dostaje, da pridem na dom
A. Drama, Ljubljana, Ga-
lusovo nabrežje 29. 11633

Kupim

Najboljši premog
Odob. Wolfova ulica 1/L. 244

Pisalnno mizo

2 omari za pisarno, pisalni
stoj in špansko steno ku-
pim takoj. — Ponudbe na
oglasni oddelku »Jutra« pod
šifro »Pisarna 68«. 11698

Staro moške obleke

druge kupujem ter pla-
mam najbolje. Dopunica za
dostaje, da pridem na dom
A. Drama, Ljubljana, Ga-
lusovo nabrežje 29. 11633

Kupim

Najboljši premog
Odob. Wolfova ulica 1/L. 244

Pisalnno mizo

2 omari za pisarno, pisalni
stoj in špansko steno ku-
pim takoj. — Ponudbe na
oglasni oddelku »Jutra« pod
šifro »Pisarna 68«. 11698

Staro moške obleke

druge kupujem ter pla-
mam najbolje. Dopunica za
dostaje, da pridem na dom
A. Drama, Ljubljana, Ga-
lusovo nabrežje 29. 11633

Kupim

Najboljši premog
Odob. Wolfova ulica 1/L. 244

RAZPRODAJA
Radio Blažek

Bencin-motor

štabelen, v najboljšem sta-
nju, 8 1/2-4 HP, prodam po
zelo ugodni ceni. Pripraven
za pogon manjšega stroja.
— Napredaj tudi staro
moško kolo
T. Novotny, Ljubljana —
Opokarska cesta št. 26.
11678

Opremo za mesar-
ski lokal

prodam. Pozve se v Novem
Vodmatu, Oglerjeva št. 204
11691

Trgovino

mešanega blaga s manu-
fakturo in trafiko prodam
v prometnem kraju ob gl.
cesti Zagreb-Ljubljana —
tik tovarne Dober promet
Najraje pa v zveznem sam-
skega družabnika s 30.000
Din. — Dopine na oglasni
oddelek »Jutra« pod šifro
»Agilnost 0946«. 11613

Holender

voziček za dečka, ugodno
prodam Naslov v oglasnem
oddelku »Jutra«. 11693

Moško kolo

prodam za 800 Din. Naslov
v oglasnem oddelku »Jutra«
11698

Štedilnik

rabljen, napredaj. Naslov
v oglasnem oddelku »Jutra«
10749

Holanderje

rad. evet. 10 kom. 1 m
30 cm vis., proda Oskri-
stvo »Rosa«, pošta Videm
pri Krškem. 11736

Elegantno jedilnico

novoro, temen mahagoni,
zračna in mrazno fijo pol-
tirana, s črtnimi valovi,
lepa in moderna fazona,
prodam za 10.500 Din in
CESNEVO SPALNICO
svetlo poltirano za 4500 D.
Postavim v Ljubljano na
ostali ali bližnji postajo.
— Na ogled vsak dan pri
Josipu Stola, mizarstvo.
Krajska pošta Lukovica
pri Domalah. 11743

Kupim

Najboljši premog
Odob. Wolfova ulica 1/L. 244

Pisalnno mizo

2 omari za pisarno, pisalni
stoj in špansko steno ku-
pim takoj. — Ponudbe na
oglasni oddelku »Jutra« pod
šifro »Pisarna 68«. 11698

Staro moške obleke

druge kupujem ter pla-
mam najbolje. Dopunica za
dostaje, da pridem na dom
A. Drama, Ljubljana, Ga-
lusovo nabrežje 29. 11633

Kupim

Najboljši premog
Odob. Wolfova ulica 1/L. 244

Pisalnno mizo

2 omari za pisarno, pisalni
stoj in špansko steno ku-
pim takoj. — Ponudbe na
oglasni oddelku »Jutra« pod
šifro »Pisarna 68«. 11698

Staro moške obleke

druge kupujem ter pla-
mam najbolje. Dopunica za
dostaje, da pridem na dom
A. Drama, Ljubljana, Ga-
lusovo nabrežje 29. 11633

Kupim

Najboljši premog
Odob. Wolfova ulica 1/L. 244

Pisalnno mizo

2 omari za pisarno, pisalni
stoj in špansko steno ku-
pim takoj. — Ponudbe na
oglasni oddelku »Jutra« pod
šifro »Pisarna 68«. 11698

Staro moške obleke

druge kupujem ter pla-
mam najbolje. Dopunica za
dostaje, da pridem na dom
A. Drama, Ljubljana, Ga-
lusovo nabrežje 29. 11633

Kupim

Najboljši premog
Odob. Wolfova ulica 1/L. 244

Pisalnno mizo

2 omari za pisarno, pisalni
stoj in špansko steno ku-
pim takoj. — Ponudbe na
oglasni oddelku »Jutra« pod
šifro »Pisarna 68«. 11698

Staro moške obleke

druge kupujem ter pla-
mam najbolje. Dopunica za
dostaje, da pridem na dom
A. Drama, Ljubljana, Ga-
lusovo nabrežje 29. 11633

Radi prejema velike množine

robe iz Nemčije, Avstrije, Italije,
Francije in Amerike (vsega sku-
paj nekako 2 vagona), moram
razprodati sedanjo zalogo, da bom
mogel novo robo razmestiti. Zato
nudim vsakemu kupcu radioma-
terijala, ako pri naročilu (kupo-
vini) predloži ta oglas na vse ce-
ne navedene v tem oglasu in v
ceniku številka 6

10% popusta.

Blago je garantirano prvovrst-
no iz svetovno znanih tovarn.
Dolgoletno jamstvo nudim na za-
htevo. Naročila izvršujemo po
možnosti takoj ali najkasneje v
roku treh dni.

Mesečna odplačila dovoljujem,
ako se z naročnino za aparate z
do štirimi elektronskimi obremen-
jenimi položaji 500 Din, a za
aparate od 5-8 elektronskih najmanj
1000 Din v gotovini.

Vrednostni papirji kakor: Ratna
šteta, državno posojilo, delnice in
drugo se sprejmejo kakor gotovi-
na po dnevnem kurzu. Nekaj
primerov o reduciranih cenah ra-
dio aparatov in sestavnih delov,
na katere se razen tega daje še
10% popust:

I. DEL.

Vsi tu navedeni aparati sprej-
majo vso Evropo, eventuelno tudi
Ameriko na valovne dolžine od
150 do 3000 metrov.

Detektorski prejemalci za loka-

len sprejem Din 150.
Prejemalci na:<

Zane Grey

Železna cesta

Roman.

Pat je s strani pogledal Neala in je nato z znamenji pokazal tovarišem, kako hudo so ga udarili s tem, da so mu pridelili novinca, ki je še ves neumen za delo. Toda njegov režeči posmeh se je kmalu izpremenil v odkrito spoštovanje. Kar na lepem je ponudil Neahu svoje rokavice. Neale jih je odklonil.

»Oho, duša, saj niste tako žilavi kakor jaz.«

»Pat, če zdržite pokraj mene, vas bodo morali zvečer nesti v posteljo,« je odvrnil Neale.

»Hoj, vraga! Nu, pa dajva, da vidiva!«

Kako krasni tovariši so bili ti delavci z žilavimi pestmi in kosmatimi prsi! Neale jih je od nekdanj oboževal, a zdaj jih je vzljubil. Zdelo se je, da ima sleherni skupina svojo trojico, podobno tisti, ki jo je pomnil on — Casey, Shanu in McDermottu. Nato je spoznal, da so ti moške vsi enega kova. Vsi so se ubijali, kleli, bili se, pili in igrali. Na stotine jih je padalo v brezimne grobove. Toda delo je šlo svojo pot — veliko, neučakano, složno srce je utripalo iz dneva v dan, zmerom enako.

Popoldne je začel Neale počasneje delati, kar je navdalo njegovega tovariša z neprikritim veseljem. Solnčna pripeka, lepki znoj, čedalje večja bolečina v mišicah, večna žeja, omagovanje moči — vsi ti občutki so se zajedali v njegovo čustvo in so počasi pro-

94

drli do samega praga zavesti. Roke je imeli do krvi ožuljene, hrbet mu je bil trd, noge kakor hrome. Rana v njegovih prsih je skelela, kljuvala in krvavela. Ko se je dan nagibal h koncu, je komaj še stal na nogah.

Odpehal se je z delavci v tabor, spal dvanaest ur in se prebudil z razbolelimi, težkimi udi. Toda vrnil se je in novi dan mu je minil ob neznosnih mukah.

Tretji dan je bil neprestana borba volje s telesom, poguma z bolečino. A dokler je še lahko hodil in vzdigoval, je tudi delal. In odslej se je jelo njegovo stanje polagoma boljšati.

Neale bi bil v tem krasnem odnošaju do dela in do ljudi, ki ga je bil tako pozno spoznal, lahko našel odrešenje svoje duše. Toda v njegovih možganih je bilo nekje nekaj prelomljeno. Videl je vse, kar je bilo v njegovi okolici lepega, močnega in bodrilnega; a nato mu je bliskoma izpreletelo čute kakor senca in ves njegov up se je utrlil v mrak.

In tedaj je stal kakor v čudni omami; izgubljeno so gledale njegove oči, dokler ga niso jeli tovariši dramiti, naj se vrne na zamujeno delo. Ti napadi nenadne zanižlosti so se ponavljali čedalje česče, dokler se ni jelo dogajati, da mu je roka omahnila sredi zamaha s kladivom.

In časih se ga je lotilo kopnenje po starem prijatelju in nerazdružnemu tovarišu — po Larryju Kingu. Spomina nanj se je oklep, čeprav ga je spremljalo rahlo, čudno bučanje iz globin minulosti — glas Bentona, glas sle, krvi in smrti. Neale ni razumel skrivnosti dni, ki jih je bil preživel. Bili so doba razbrzdane divjosti, ki ji njegovo pleme ne bo več doživel enake. Njegovo častihlepije in stremenje, njegov padec, njegov mrki boj s peklom, nje-

govo prijateljstvo in izguba, njegova muka, njegov trud in njegova končna zmaga, vse to so bili pomniki napredovanja velikega pokreta.

Čedalje močnejše je postajalo njegovo kopnenje po Allie Lee. Še takrat, ko je mislil, da je mrtva, je vedno čutil njenega duha okoli sebe; iz sleherne sence ga je pozdravljala njen spomin in veter mu je šepetal z njenim glasom. Zdaj je bila živa, toda odvedena v daljno daljo, skrita za gorami in ravninami, ugrabljena njegovim očem in njegovim rokam; začejala je novo življenje, oh, tako tuje njegovim mislim in njegovemu početju. Kaj bo storila? Ali se bo mogla vdati v to? Nikoli ga ne bo pozabila, nikoli se ne bo izneverila njegovemu spominu nanj. Toda bila je mlada in njena prošlost je bila težka. Nič čudnega ne bi bilo, če bi se uklonila volji tega mrzlega Allisona Leeja. V srečnejši okolici sta njena lepota in milina gotova privabljali trume željnih snubačev.

In ljubosumnost, močnejša od vseh čustev razen edinega strahu, je jemala Nealu njegovo navdušenje, njegove blažene sanje in njegovo staro veselje do dela. Njegov pogum je bil nezmagljiv, tudi če bi radost umrla. A čutil je, da ga mora ljubosumnost kopnenje sčasoma ugonobiti. To kopnenje je bilo tako čudovito silno, da mu je obujalo v duši besede in kretnje, ki se jih doslej ni mogel spomniti. Iznova je preživljal minulost. Marsikaj ga je še osupljalo in se posmehovalo njegovemu razumu, toda nekateri dogodek je polagoma dobival jasnejši in globlji pomen.

Nekega dne, ko se je sklonil nad svojim kladivom, je Nealovo mučiteljsko bistvo, tisto boleho in zvedavo, ki se je hranilo v večnim razglabljanjem, prišepnilo njegovemu spominu novo vprašanje:

»Kakšne so bile besede, ki mi jih je rekla nazadnje?«

Za velikonočna darila

priporočamo

Album slovenskih književnikov

z 267 slikami slovenskih leposlovcev, znanstvenikov, narodnih buditeljev in publicistov. — Monumentalno delo, ki naj krasnišo sleherne slovenske družine, je izšlo v razkošni opremi in elegantni vezavi.

Do 5. maja velja znižana cena.

za broširan album Din 130, za vezan Din 160, poština Din 10.

Album se naroča v knjigarni Tiskovne zadruga v Ljubljani

dobi se pa tudi po vseh drugih knjigarnah.

Srečko Potnik in drug

parna destilacija esenc, eteričnih proizvodov, eterov ter izdelovanje sadnih sokov itd. LJUBLJANA, METELKOVA ULICA ŠT. 13

priporoča naravne sadne soku, arome za nealkoholne pijače, sadne etre za kandite, esence za rum in žganje.

Pravi malinovec, limonov sok.

Razpis.

Krajevni šolski odbor v Želimljah razpisuje oddajo zidarskih, mizarskih in kleparskih del pri nadzidavi šolskega poslopja v Želimljah.

Oferte je vložiti najkasneje do 20. t. m. opoldan pri šolskem upravitelstvu istotam, kjer se dobijo tudi tozadnji ofertni pripomočki.

Kraj. šol. odbor si pridržuje pravico, da odda delo ne oziraje se na najcenejšega ponudnika.

Želimlje, dne 4. aprila 1928.

Kraj. šol. odbor.

Zvitke

(role)

za računske stroje

ček in kontrolne zvitke za blagajne vseh sistemov, ima vedno v zalogi

Lud. Baraga, Ljubljana

Selenburgova ulica 6, I. nadstr.

Telefon šte. 29-0

Varstvena znamka

MRAVLJA,

Prima flor nogavice

traja en par delj kakor več parov drugih Pazite na znamko in zahtevajte povsod le 1^a flor nogavice znamke „Mravljia“

Razglas.

Prostovoljna javna dražba manuaktturnega in specerijskega blaga se bo vršila o 1. dne 5. aprila 1928 ob 9. uri dopoldne dalje v Gospodarski poslovalnici direktorja državnih železnic ob Masarykovi cesti št. 17 (poleg skladišča Ranzinger).

Ogled blaga je dovoljen od 8. do 9. ure. — Kupc. se vabijo.

Samo od 1. do 8. aprila

Izredna ugodnost!

Otroški čevlji od 18 do 50 Din

Fantovski čevlji od 50 „ 135 „

Moški boks-čevlji 115 230 „

Ženski švangerji, «Novost» za to sezono 125 Din.

Ostale vrste ženskih in moških čevljev, gamaš, copat, tašk po izbiri po najugodnejših cenah. Cene so pod konkurenčnimi cenami. Ogled novih fazon po izrednih cenah prost; nakup neobvezen.

DETAJLNA PRODAJA ČEVLJEV

tvrdke Carl Pollak
d. d. Ljubljana

DUNAJSKA CESTA 23 (dvorišče).

Najboljše sukno za plašče

in spomladanske obleke, volneni rips, kasha in druge novosti za ženske obleke, perilo, ovratnike, samoveznice itd. — kupite najceneje pri tvrdki

I. N. Šošarič,

Maribor, Aleksandrova cesta šte. 13

En gros **Specijalna** En detalj
trovina vozičkov in koles

V zalogi kolesne opreme in igrače za otroke

Renoviranje koles, vozičkov in živalskih strojev

ZEMELROK OTON

Lastna tovarna: Tržakova cesta - Glince.

Prodajalna: Ljubljana, Marijina trg št. 8.

Kdor oglašuje, ta napreduje!

Zahvala.

Za mnogoštevilne izraze iskrenega sočutja povodom smrti našega ljubljene sina in brata

Cirila Pivka

učitelja in slušatelja telovadnega tečaja v Beogradu

izrekamo vsem najpristranejšo zahvalo. Zlasti se zahvaljujemo njegovim stanovskim tovarišem, kakor tudi g. prof. dr. Dragiču, prof. g. Maroltu, br. Rošu, ki so tako v Beogradu kakor v Ljubljani storili vse, da izkažejo pokojniku čim dostojnejše zadnjo čast. Zahvaljujemo se iskreno tudi g. pev. cem pod vodstvom g. Ljube Dermelja za ganljive žalostinke pri pogrebu. Častna hvala vsem Sokolom in Orjunašem ter vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti.

Ljubljana, 4. aprila 1928.

Zaljubljeni rodbini Pivkova in Pirjeva.

Velikonočna šunka

in drugo suho meso najceneje v delikatesi

K. JARC, „Pri turistu“

DUNAJSKA CESTA 7

IV. Osiješki sejem

od 8. do 17. aprila

Legitimacije za obisk sejma in za znižano vožnjo samo Din 10- -

Oddaja jih vodstvo sejma v Osijeku in pa zastopstva v Ljubljani:

Zveza za tujski promet.
Dunajska cesta šte. 1

Telefon 24 - 72

Sprejemem mizarskega mojstra

ki je delal radio zaboje v tvornici — Nastop takoj, plača dobra Neoženjeni imajo prednost

Ponudbe na **Marko Jakovljevič, Brčko.**

Zahvala.

Vsem, ki so spremili v tako obilnem številu našega nepozabnega očeta itd., gospoda

Jožefa Pečnika

na njegovi zadnji poti, se najsrečneje zahvaljujemo. Izrekamo zahvalo prečastiti duhovščini: osobito g. župniku Raktelu za iskren poslovilni govor, domačemu pevskemu zboru, prostov. gasil. društvu in vsem zastopnikom javnih in civilnih oblasti iz Brež.

Najsrečnejša zahvala pa še posebej vsem za izražena pismena in ustmena sožalja.

Bizeljisko, dne 1. aprila 1928.

Zahujoče rodbine: Pečnik - Učakar.

Ugasnilo nam je solnce neskončne ljubezni. — Trudna bolesi in trpljenja nas je zapustila naša preblaga, ljubljena mamica in stara mama, gospa

Marija Negrašek roj. Kern

soproga posestnika

Prosimo tihega sožalja! Blagospominki toplo zaželjeni!

Grebini, dne 3. aprila 1928.

Anton, soprog; Maksim, Andrej, Joško, sinovi; Marica, Tončka, por. Gross, hčerki; Simon Gross, zet; Mirko, Milena, Marta, vnuki.

Odšel je v večnost in nas zapustil v nelzmeri tugi naš preblagi soprog, oče, brat, stric, tast, ded in svak, gospod

Makso Debevc

višji finančni svetnik, kapetan v rezervi

danes 4. t. m. ob 9. uri dopoldne nenadoma po kratkem in težkem trpljenju.

Pogreb se vrši v petek 6. t. m. ob 3. uri popoldne iz hiše žalos. Levstikova ulica št. 21, do pokopališča pri Sv. Krištofu, od koder se prepelje truplo v Kamnik, kjer se pokoplje na pokopališču v Žalah.

Sv. maša za dušnika se bo darovala v župni cerkvi Marijinega Oznanenja v Ljubljani.

Ljubljana, 4. aprila 1928.

Antonija Debevc roj. Pollak, soproga. Dušan, Ruša, Božena, Nevenka, otroci in ostalo sorodstvo.